

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет економічних наук
Кафедра фінансів

Кваліфікаційна робота

освітній ступінь - бакалавр

на тему: «УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

Виконала: студентка 4-го року навчання,
Спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та
страхування

Курінна Аліна Олександрівна

Керівник: Базилінська О. Я.
кандидат економічних наук, доцент

Рецензент Панченко О. І.
(прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою « _____ »

Секретар ЕК Донкоглова Н.А.

« _____ » _____ 2022 р.

Київ 2022

ЗМІСТ

<i>ВСТУП</i>	3
<i>РОЗДІЛ 1</i>	6
<i>ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА</i>	6
1.1 Економічна сутність та зміст управління грошовими потоками на підприємстві	6
1.2 Класифікація та структура грошових потоків підприємства	12
1.3 Звіт про рух грошових коштів та їх законодавче регулювання	16
<i>2 РОЗДІЛ</i>	23
<i>ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПАТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»</i>	23
2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика компанії ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	23
2.2 Комплексний аналіз фінансового стану підприємства ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	29
2.3 Аналіз грошових потоків у системі управління підприємством ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	48
<i>3 РОЗДІЛ</i>	60
<i>ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПАТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»</i>	60
3.1 Проблеми управління грошовими потоками на підприємстві «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	60
3.2 Пріоритетні напрямки розвитку та пропозиції щодо вдосконалення управління грошовими потоками підприємства «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	66
3.3 Залучення та впровадження зарубіжного досвіду управління грошовими потоками	72
<i>ВИСНОВКИ</i>	77
<i>ДЖЕРЕЛА</i>	81
<i>ДОДАТКИ</i>	86

ВСТУП

Сучасний стан економіки та ринкових відносин в Україні ставить перед вітчизняними підприємцями проблему підвищення ефективності діяльності та забезпечення фінансової стабільності в довгостроковій перспективі. Функціонування підприємства відбувається за рахунок певного складного динамічного процесу, який є результатом безперервного циклічного руху грошових коштів. Перед кожним підприємством стоїть одна головна мета – збереження і покращення динаміки циклів операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, а це, в свою чергу, стає запорукою необхідного рівня ліквідності та платоспроможності підприємства. Аналіз усіх економічних механізмів стає запорукою ефективної діяльності та покращення управління грошовими потоками.

Головною задачею для кожного суб'єкта господарювання є збереження та примноження прибутку, але ця задача виконується тільки з допомогою правильно сформульованої системи ефективного управління грошовими потоками. Практика підтверджує, що грошові кошти – це найцінніший актив підприємства, тому тільки якісне управління, аналіз та контроль зможуть забезпечити стабільний та нормальний розвиток компанії. Грошовий потік показує усю необхідну інформацію про здоров'я компанії, її фінансовий стан та змогу працювати ефективно та отримувати прибуток.

Фінансовий менеджмент необхідний для управління грошовими потоками підприємства, адже він впливає з самої його суті, адже грошові потоки складають невід'ємну частину об'єкта фінансового управління. При умові якісного управління потоками на підприємстві, можна досягти підвищення ефективності всієї фінансово-господарської діяльності, забезпечити достатній рівень ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та економічного розвитку, а також можна знизити рівень ризиковості та вчасно виявити всі негативні процеси, які відбуваються в ході діяльності підприємства.

Аналіз стану грошових потоків є дуже важливим для фінансового існування компанії. Саме від ефективності управління грошовими потоками залежить багато

факторів, наприклад: виконання зобов'язань перед кредиторами; виконання своїх поточних фінансових цілей; планування довгострокових завдань; стабільність виробничої та господарської діяльності, тощо. Недостатня увагу до грошових потоків призводить до значних фінансових проблем, багатьох порушень в термінах та можливостях оплати, браку ліквідності та багато інших складних проблем.

Актуальність теми. Погане управління грошовими потоками стає крахом багатьох підприємств, тому його не можна оминати. Регулярне надходження готівки є життєво важливим для будь-якої організації, щоб вона могла виплачувати зарплати та рахунки, а також інвестувати в розвиток. Ось чому управління грошовими потоками є важливим для того, щоб мати глибоке розуміння того, звідки надходять ваші гроші, і планувати майбутні доходи для забезпечення зростання компанії. Ефективне управління грошовими потоками на макро та мікро рівнях здатне покращити не тільки окреме підприємство, а й економіку в цілому, і зрештою, вивести її на новий рівень розвитку. Якщо тривалий час показники підприємства знаходяться на недостатньому рівні, це викликає неплатоспроможність, втрату фінансової стійкості та згодом може стати причиною кризового фінансового стану або, навіть, банкрутства.

Суттєва частка підприємства України залишаються збитковими, виникає проблема неефективності їх функціонування, а це спричинюється нераціональним управлінням своїх грошових ресурсів. Актуальною залишається проблема дефіцитних грошових коштів та постійна обмеженість в інвестиційній діяльності. Відбувається масове залучення позичкових коштів, обмеженість використання фінансових інструментів та технологій. Тому у зв'язку з цим виникає потреба у зміні та вдосконаленні управління підприємством, основною задачею якого є оптимізація структури вхідних та вихідних коштів.

Мета і задачі дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів управління грошовими потоками підприємства та виявлення основних напрямків його удосконалення.

Для виконання поставленої мети необхідно виконати наступні задачі:

- дослідити та визначити основну суть та роль поняття грошових потоків;

- визначити аспекти формування управління грошовими потоками;
- надати загальну характеристику фінансово-господарській діяльності підприємства;
- дати характеристику методичним підходам до аналізу стану підприємства;
- здійснити аналіз економічного механізму фінансового стану компанії;
- оцінити ефективність управління грошовими потоками підприємства;
- запропонувати шляхи покращення системи формування грошових потоків та проаналізувати пріоритетні напрямки діяльності компанії;

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження виступає процеси, які пов'язані з формуванням та управлінням грошових потоків підприємства ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та практичних аспектів формування грошових потоків на підприємстві ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

Методи дослідження. Методологічною основою роботи є наукові праці вітчизняних та західних фахівців із проблем організації та аналізу руху грошових коштів. Методологічною базою дослідження виступають табличний та графічний методи, особисті аналітичні дослідження, загальнотеоретичні методи аналізу та інші методи. Прикладні аспекти формування та управління грошовими потоками аналізувались із застосуванням методу групування, порівняльного аналізу, аналізу вибіркового досліджень та використанням різних фінансових інструментів.

Інформаційним джерелом роботи стали законодавчі акти України, наукові публікації вітчизняних та закордонних науковців, довідкова література, фінансова звітність підприємства та інформаційні ресурси комп'ютерної мережі Інтернет.

Ключові слова: грошові кошти, грошові потоки, фінансовий аналіз, фінансова діяльність, управління грошовими потоками.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

1.1 Економічна сутність та зміст управління грошовими потоками на підприємстві

Відсутність руху грошових коштів для цільового виконання поточних зобов'язань є серйозною проблемою в сучасних умовах діяльності української економіки. Це пов'язано не тільки з нестачею коштів, але й з їх цільовим використанням. Оскільки добре відомо, що грошовий потік є основою кожного бізнесу, більшість спеціалістів мотивовані продовжувати дослідження проблем грошових потоків і, що ще важливіше, процесу успішного управління грошовими потоками загалом.

Для того, щоб розуміти: що таке «Управління грошовими потоками на підприємстві», варто глибше зануритись в кожний окремих елемент цього словосполучення. А саме: що впливає на управління; як правильно управляти грошовими потоками; що означає поняття грошові потоки; чим грошові потоки відрізняються від прибутку і таке інше. Розпочати краще з поняття грошовий потік.

Отже, грошовий потік - це джерело життя бізнесу. А коли воно перестає рухатися, настає крах бізнесу [1]. Згідно дослідженню, проведеним банком США, коли компанії зазнають невдачі з фінансових причин, у 82% випадків виною є саме погане управління грошовим потоком, не правильне розуміння цього поняття, старт із занадто малою кількістю грошей і відсутність розробленого бізнес-плану.

Грошовий потік підприємства є сукупністю розподілених в часі надходжень грошових коштів, що створюються впродовж його господарською діяльністю. Сучасними науковцями ще не сформовано єдиної теоретичної бази, яка б охоплювала весь комплекс питань управління грошовими потоками підприємства. В економічній літературі учені приділяють увагу проблемі регулювання грошових

потоків переважно з позицій управління грошовими коштами, ліквідністю та фінансовою стійкістю.

Існують різні підходи до пояснення поняття грошових потоків. Було проаналізовано трактування даного поняття вітчизняними та закордонними вченими. Тому для того, щоб ширше та ґрунтовніше зрозуміти дане поняття, варто проаналізувати всі визначення. У таблиці 1.1 показано основні визначення кожних обраних авторів.

Таблиця 1.1 Сутність поняття «Грошовий потік»

№ з/п	Автор	Визначення	Джерело
<i>Вітчизняні автори</i>			
1	Слав'юк Р.А.	Грошовий потік являє собою фінансовий показник, що характеризує ступінь так званої ліквідності підприємства (фірми, компанії), тобто вимірник того, як швидко можна продати його активи і одержати кошти.	Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: Навчальний посібник / Р.А. Слав'юк – Луцьк [2]
2	Бутинець Ф.Ф.	Найважливіший самостійний об'єкт фінансового аналізу, який проводиться з метою оцінки фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.	Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: [навчальний посібник] / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир [3]
3	Краменко В.І.	Сукупність надходжень і вибуття коштів за певний період часу, формованих у процесі господарської діяльності.	Краменко В.І. Управління ресурсами підприємства : [навч. посібник] / В.І. Краменко, Б.І. Холод. – К. : Центр навчальної літератури [4]
4	Кірейцев Г.Г.	Це є одним із ключових моментів оптимального співвідношення між ліквідністю та прибутковістю.	Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент : [навчальний посібник] / Г.Г. Кірейцев [5]
<i>Зарубіжні автори</i>			
5	Ю. Бригхем	Фактичні чисті готівкові кошти, які надходять у фірму (чи витрачаються нею) протягом деякого визначеного періоду	Бригхем Ю. Финансовый менеджмент: полный курс / Ю. Бригхем, Л. Гапенски, 1997 [6]
6	Дж. Ван Хорн	Потоки готівкових коштів, які мають безперервний характер; власні обігові кошти	Ван Хорн Дж. Основы управления финансами / Дж. Ван Хорн ; пер. с англ. – М. : Финансы и статистика [7]

Продовження Таблиці 1.1

№ з/п	Автор	Визначення	Джерело
7	Б. Коласс	Надлишок коштів, який утворюється на підприємстві в результаті всіх операцій, пов'язаних і не пов'язаних зі здійсненням господарської діяльності	Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: [уч. пособ.] / Б. Коласс ; пер. с франц.; под ред. Я.В. Соколова. – М. : Финансы [8]

Джерело: складено автором

Отже, робимо висновок про те, що грошові потоки – це багатопланова економічна категорія, яка включає в себе різні види класифікації, показує загальну сукупність надходжень та вибуття коштів протягом певного періоду у процесі господарської діяльності. Саме правильне управління грошовими потоками є основою всього загального процесу господарської діяльності та підвищення обігу його капіталу. Існує ширше поняття грошових потоків, а саме: система управління грошовими потоками. Прибутковість підприємств великою мірою залежить саме від цієї системи.

Управління грошовими потоками підприємства є необхідною функціональною стратегією, успіх якої виступає запорукою високих результатів підприємницької діяльності, конкурентоздатності та динамічного розвитку підприємства [9]. Основною ціллю ефективного управління грошовими потоками на підприємстві є забезпечення фінансово-економічної рівноваги шляхом коригування та збалансування сум грошових надходжень і платежів суб'єкта господарювання – так вважає Вівчар О.І. [10]. Він стверджує, що у кризовий період своєчасний аналіз фінансового стану підприємства та оперативне реагування на виявлені негативні показники є вирішальними для досягнення бажаного економічного результату, тому введення та контроль над внутрішньою фінансовою інформацією має бути одним із найважливіших елементів управління грошовими потоками підприємства. Процес управління має бути інтегрований в його економічну стратегію та бути одним із найважливіших інструментів для досягнення основної мети підприємницької діяльності – підвищення добробуту

власників капіталу за рахунок зростання річного прибутку та ринкової вартості компанії.

Процес управління грошовими потоками охоплює декілька етапів, до яких належать: оптимізація грошових потоків підприємства; аналіз грошових потоків підприємства за попередні періоди; забезпечення повного та точного обліку грошових потоків та формування необхідної звітності; планування грошових потоків підприємства в розрізі їх окремих видів, тощо.

Отже, управління грошовими потоками підприємства є важливою частиною процесу прискорення оборотності капіталу. Як наслідок, цей процес має значний вплив на прибутковість операційної діяльності українського бізнесу.

Метою аналізу управління грошовими потоками є оцінка здатності компанії генерувати грошовий потік у розмірі та за термінами необхідних планованих платежів, забезпечення та оптимізації грошового потоку.

Тоді як основними завданнями, спрямованими на досягнення поставленої мети управління грошовими потоками можемо виділити наступні [11]:

- 1) аргументування джерел, обсягів та періодичності формування грошових потоків;
- 2) підтвердження напрямів, обсягів, періодичності та пріоритетності витрачання коштів;
- 3) забезпечення постійної платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;
- 4) підтримання належного рівня ділової активності підприємства;
- 5) максимізація чистого грошового потоку.

Усі ці завдання мають тісний зв'язок, але важливим фактором здійснення цих задач є одночасне забезпечення виконання кожної з них. У ході виконання поставлених задач управління грошовими потоками, варто реалізувати їх функції, до яких відносяться: аналіз, облік, контроль та планування. Обговоримо кожну з даних функцій.

Функція аналізу показує нам певну інформацію про поточний стан ефективність управління грошовим потоком, цей аналіз здійснюється за

допомогою деякої системи показників. Це дає можливість оцінити прогалини та можливі проблеми в різних напрямках діяльності (фінансування виробничого процесу за рахунок власних, бюджетних або залучених коштів; управління оборотними активами, капіталом, ціноутворенням тощо) [11]. За допомогою функції аналізу можна також зробити висновок про перспективність та ефективність розвитку грошових потоків та визначити типи політики управління грошовими потоками на підприємстві. Це може бути помірною, консервативною чи агресивною політикою. Відрізняються ці типи між собою тим, що показують різний рівень дохідності, ризикованості та ліквідності на підприємстві.

Наступні функція, яку ми зазначили – функція обліку. Дана функція допомагає забезпечити достатню, об'єктивну та вчасну інформацію про формування грошових коштів. Сюди відносимо «Звіт про рух грошовий коштів» (Форма звітності № 3). Про цей документ опишемо дещо пізніше в даній роботі. Але найважливіше, що можна сказати про дану форму, що це є досить важливий документ, який надає корисну інформацію кредиторам, інвесторам та іншим користувачам під час оцінки прибутковості та платоспроможності підприємства. Облікова інформація про стан грошових коштів дає змогу аналітикам здійснити оцінку змін у складі чистих активів, встановити зв'язок між обліковим прибутком, реальними надходженнями та витраченими коштами. Інформація в цьому документі повинна бути достовірною, конкретною, реальною та має містити достатні відомості про стан грошових потоків, адже це є основою для проведення аналізу, здійснення планування та контролю на певному підприємстві.

Функція контролю допомагає забезпечити чітке оцінювання результатів діяльності суб'єкта господарювання щодо управління його грошовими потоками. Головною метою даної функції є своєчасне виявлення проблем та ефективне усунення для забезпечення виконання поставлених цілей та завдань. Це процес який включає в себе аналіз постійних змін навколишнього та внутрішнього середовища, в якому функціонує компанія. По своїй суті, функція контролю об'єднує інші основні функції управління грошовими потоками. Адже інформаційним забезпеченням контролю грошових потоків є план руху грошових

коштів та, результати аналізу стану грошових потоків та ефективності управління ними, облікові (фактичні) дані про рух коштів.

Грошові потоки на підприємстві, зазвичай, планують не тільки на поточний період, а й на середньостроковий та довгостроковий періоди, адже для забезпечення ефективного функціонування підприємства, важливим є процес вкладення значних грошових коштів впродовж усього періоду та на майбутнє. Тому функція планування передбачає розробку заходів для досягнення встановленої мети і виконання задач управління грошовими потоками на весь період. Здійснення планування грошових потоків підприємства (має також назву «платіжний календар» чи «баланс грошових видатків і надходжень») має враховувати механізм їх формування, а також повинен ґрунтуватися на розробленому виробничому плані та інших функціональних планах, розроблених підприємством. Планування грошових потоків потрібно для створення умов, які б забезпечували платоспроможність і фінансову стійкість підприємства.

Варто зазначити, що розглянуті функції управління грошовими потоками слід реалізовувати на всіх рівнях процесу управління: оперативному, тактичному і стратегічному.

Для забезпечення ефективного регулювання грошовими потоками, використовують різні методи та інструменти, для досягнення поставлених завдань та цілей. До методів управління відноситься: система оподаткування та кредитування; система розрахунків з дебіторами та кредиторами; система зовнішніх відносин між підприємством та його оточенням, до яких відносимо державні органи, інвесторів, кредиторів та акціонерів, тощо. До інструментів управління грошовими потоками відносяться: аналіз платоспроможності та фінансової стійкості підприємства, плановий документообіг руху грошових коштів та їх еквівалентів, контроль за оперативністю розрахункових платежів з банками та іншими установами, з якими співпрацює компанія; норми амортизаційних відрахувань; форми розрахунків для виконання договірних зобов'язань підприємства [11].

Отже, управління грошовими потоками є важливою частиною фінансової політики компанії, оскільки охоплює всю систему управління. Крім того, добре організований набір цілей, завдань, функцій та інструментів управління допомагає впоратися з труднощами формування грошових потоків на різних рівнях управління фінансово-економічної діяльності компанії.

1.2 Класифікація та структура грошових потоків підприємства

Як вже зазначалось в розділі 1.1, грошові потоки – це певне надходження та вибуття грошових коштів та їх еквівалентів, які розподілені у часі, впродовж економічної діяльності підприємства. Задля визначення різних підходів до управління грошовими потоками, створено основні принципи та класифікацію їх видів для можливості забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Для того, щоб забезпечити ефективне управління, варто структурувати усі грошові потоки. Розробка впорядкованого збору грошових потоків відповідно до набору критеріїв та специфікації їх ключових функціональних та організаційних ознак відома саме як структурування грошових потоків. Структурування дає можливість нейтралізувати вплив окремих грошових потоків на процес управління, а також спростити та скоротити інформаційну базу управлінських фінансових рішень за рахунок використання загальних і часткових результатів.

Тому для ефективного управління грошовими потоками в економіці й прийняття внутрішньогосподарських правильних рішень необхідно розкрити основні класифікаційні ознаки цих коштів.

Під класифікацією розуміють певне групування грошових потоків за окремими класами. Для представлення необхідної інформації, варто враховувати основне призначення грошових коштів, для забезпечення відповідності наданих даних конкретним користувачам (державні органи, фізичні чи юридичні особи), які використовують цю інформацію для прийняття рішень щодо подальшого управління та ефективного контролю грошових потоків.

У ході проведення дослідження вітчизняних і закордонних джерел можна зробити висновок про те, що не має конкретного підходу до розробки класифікаційних видів грошових потоків, проте існує дублювання цих видів у різних вітчизняних вчених.

Більшість закордонних вчених поділяють грошові кошти на такі класифікаційні групи: грошові кошти від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. А от вітчизняні науковці вважають, що таке групування називається видами, а не класифікацією, але воно включається до загальної системи класифікації.

Ми погоджуємось з твердженням про те, що кошти від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності – це саме види діяльності, які також входять в класифікаційну структуру грошових потоків, але окрім цих видів існують ще інші класифікаційні групи, про які буде описано далі у роботі.

У таблиці 1.2 показано всі основні, на нашу думку, класифікаційні ознаки грошових потоків.

Таблиця 1.2 Класифікація грошових потоків підприємства

<i>№ з/п</i>	<i>Ознака</i>	<i>Найменування грошових потоків</i>
1	За видами господарської діяльності	- грошові потоки від операційної діяльності; - грошові потоки від інвестиційної діяльності; - грошові потоки від фінансової діяльності.
2	За напрямками руху	- вхідні грошові потоки; - вихідні грошові потоки.
3	За обсягом (масштабом) обслуговуваних операцій	- грошові потоки по підприємству загалом; - грошові потоки по окремим структурним підрозділам підприємства; - грошові потоки по окремим господарським операціям.
4	За економічним змістом і призначенням	- грошові потоки, пов'язані з отриманням прибутку; - грошові потоки, не пов'язані з отриманням прибутку; - грошові потоки, які є обов'язковими.

Продовження Таблиці 1.2

№ з/п	Ознака	Найменування грошових потоків
5	За методом оцінки	- поточні грошові потоки; - майбутні грошові потоки;
6	За методом обчислення обсягу грошового потоку	- валовий (сукупний) грошовий потік; - чистий (сальдовий) грошовий потік;
7	За рівнем достатності обсягу	- оптимальний грошовий потік; - надлишковий грошовий потік; - дефіцитний грошовий потік.

Джерело: складено автором на основі [11], [12].

Далі коротко опишемо кожен з ознак.

Господарська діяльність підприємства включає операційну, інвестиційну та фінансову. Кожний з виокремлених видів діяльності має певні специфічні особливості. Грошові потоки, які не є інвестиційною або фінансовою діяльністю, є операційними грошовими потоками. Як правило, операційні грошові потоки є надходженнями та платежами, які беруть участь у визначенні чистого доходу. Фінансова діяльність включає позику грошей і погашення зобов'язань, а також отримання власного капіталу від власників і надання власникам повернення їх інвестицій. Тоді як інвестиційна діяльність включає надання та отримання позик, купівлю та продаж боргових або пайових інструментів інших підприємств, що звітують, а також придбання та відчуження основних засобів та інших виробничих активів, що використовуються у виробництві товарів чи послуг.

Для промислових підприємств основними є вкладення в операційну діяльність, тобто реальні вкладення. На певних етапах розвитку виправдано здійснення фінансових вкладень як активної форми розміщення тимчасово вільних коштів задля отримання додаткового інвестиційного доходу та антиінфляційного захисту [12].

Наступною ознакою є напрям руху грошових потоків. Потрібно визначити суму та напрямок грошового потоку, перш ніж робити аналіз грошових потоків. Грошовий потік складається з двох протилежних напрямків грошових потоків, тобто вхідні та вихідні грошові потоки. В результаті всі надходження вважаються припливом коштів, тоді як усі платежі вважаються відтоком готівки. Для ефективного управління притоками та відтоками (вхідними та вихідними

потоками), вагоме значення має чітко організована робота з банківською системою. Правильний вибір банку, обговорення умов обслуговування клієнтів з банком дуже важливі. Підприємство вибирає форму залучення кредиту, виходячи з цілей та специфіки своєї діяльності.

Для ефективного управління грошовими потоками, їх поділяють за обсягом (масштабом) обслуговуваних операцій, до яких відносяться грошові потоки, безпосередньо, на самому підприємстві загалом, по окремим структурним підрозділам та по окремим операціям. Таке групування допомагає розділяти управління на різних рівнях, і допомагає ґрунтовніше та чіткіше оцінити наявну ситуацію.

Наступна складова - за економічним змістом і призначенням. За цією групою можна виділити такі грошові потоки: грошові потоки, пов'язані з отриманням прибутку, а саме: потоки, що обслуговують господарську діяльність підприємства; грошові потоки, не пов'язані з отриманням прибутку – це потоки, що спрямовуються на споживання (соціальні витрати, благодійні платежі, тощо); грошові потоки, які є обов'язковими або примусового характеру – платежі до фіскальної системи.

Грошовий потік можна класифікувати за ознакою оцінки в часі на поточний і майбутній. Поточний потік визначають та аналізують під час оперативного фінансового планування на кожний конкретний момент часу. Майбутній потік – це поняття довгострокового (стратегічного) фінансового планування, тобто це грошовий потік, приведений до певного моменту часу (на основі концепції вартості грошей у часі, зокрема дисконтування, прості й складні відсотки) [12].

За рівнем достатності обсягу, грошові потоки поділяються на: оптимальні – коли обсяг грошових коштів перебуває в нормі, надлишкові – коли об'єм грошових потоків переважає нормальний рівень та виникають зайві дії, пов'язані з управлінням грошових потоків, та дефіцитні – коли грошових коштів не вистачає, для здійснення певної фінансової діяльності. Грошові потоки за своєю сутністю не можуть бути постійно стабільними, можуть бути періоди, коли існують тимчасово вільні кошти, тоді їх слід раціонально використовувати у фінансовій діяльності

підприємства. Можливі періоди, коли спостерігається дефіцит грошових коштів, який має бути покритий з найменшими витратами.

Коли підприємство орієнтується на максимальний прибуток та рентабельність, варто мобілізувати всі свої ресурси за рахунок зниження ліквідності, відмови від фінансових резервів, залучення в обіг позикових ресурсів у значних обсягах, що пов'язано зі збільшенням ризику й має бути засновано на точному розрахунку, передбаченні та вдосконаленості фінансового механізму, тому орієнтація на максимальний прибуток може виступати тільки як тактична мета. Щодо стратегічної мети ефективності, то вона може фокусуватись на зростання ринкової вартості підприємства. Тоді політика управління грошовими коштами допомагає знайти баланс між ризиком втрати ліквідності та ефективною діяльністю підприємства.

Отже, робимо висновок, що грошові потоки являють собою багатогранну економічну категорію, яка включає в себе різноманітні типи. Ефективне та стратегічне управління грошовими потоками забезпечується врахуванням часу, ліквідності, факторів групування, обсягу, ризику, розрахунку поточної та майбутньої вартості, тощо. Визначення та управління найбільш важливими видами грошових потоків може допомогти вирішити виявлені проблеми. Для глибшого розкриття поняття грошових потоків, існує класифікація, яка не є чітко закріплена, її можна доповнювати та розширювати з урахуванням певних особливостей підприємства. Адже саме розширена класифікація, підібрана відповідно до компанії, допоможе поглибити аналіз грошових коштів, поліпшити їх управління та забезпечити ефективне функціонування підприємства.

1.3 Звіт про рух грошових коштів та їх законодавче регулювання

Якісна інформація є майже єдиним джерелом і важелем для вирішення конфліктів, які часто спалахують практично в усіх аспектах суспільного життя. Її значення зараз збільшується в умовах фінансової та економічної нестабільності, а також великого динамізму соціально-економічного зростання суспільства.

Успіх і виживання кожної компанії залежить від її здатності генерувати готівку, отримувати її та чітко подавати та контролювати інформацію про неї. Всі розуміють важливість грошових потоків - організації виживають, коли у них є готівка, і зазнають краху, коли її немає. Це означає, що всі суб'єкти господарювання повинні розуміти потік грошових коштів своєї компанії, і бути зацікавленими в здатності компанії генерувати гроші для себе та отримувати їх з інших джерел.

Уся важлива інформація про грошові кошти міститься звіті про рух грошових коштів, який називається: «Звіт про рух грошових коштів. Він визначає рух грошових коштів підприємства за конкретний період, показує, звідки взяли гроші та куди їх витратили. Це стосується виключно руху грошових коштів, тому коригування бухгалтерського обліку, представлені в інших фінансових звітах, не впливають на звіт про рух грошових коштів. Одне, що можна помітити, це те, що грошові потоки, показані у звіті про рух грошових коштів, часто відрізняються від витрат, показаних у звіті про прибутки та збитки. Це пояснюється тим, що у звіті про прибутки та збитки нараховуються доходи та витрати в міру їх заробітку, тоді як грошовий потік показує їх, коли вони отримані та виплачені.

Більшість науковців, як закордонних, так і вітчизняних, вважають, що це найважливіший фінансовий звіт, оскільки готівка — це єдина річ, яку неможливо створити — у компанії або є готівка, або її немає. Дивлячись на рух готівки, можна мати чіткіше уявлення про фінансову стабільність та життєздатність компанії.

Головною метою звіту про рух грошових коштів є подання даних про надходження та відтоки грошових коштів фірми за певний період часу, розділених на три категорії: операційна, інвестиційна та фінансова діяльність. Однак компаніям дозволяється класифікувати свої грошові потоки в цих рубриках найбільш відповідним для їх бізнесу способом. Отже, існують деякі відмінності у презентації між компаніями для деяких позицій:

- 1) Операційна діяльність – це основна діяльність компанії, що приносить дохід, разом з будь-якою іншою діяльністю, яка не є ні інвестиційною, ні фінансовою. Зазвичай звіт починається з прибутку до оподаткування (але може

початися з будь-якої цифри прибутку). Він включає оподаткування та може включати сплачені відсотки та дивіденди. Проте як сплачені відсотки, так і сплачені дивіденди зазвичай відображаються як грошові потоки фінансові грошові потоки.

2) Інвестиційна діяльність – зазвичай охоплює грошові прибутки від інвестицій, а також інвестиції, які залучені в бізнес. Ця діяльність включає грошові потоки, що виникають від купівлі-продажу необоротних активів, придбання та вибуття разом з інвестиційним доходом.

3) Фінансова діяльність – зазвичай це включає витрати на фінансування відсотків і дивідендів, а також будь-які грошові потоки від фінансування, що виникають у результаті змін в статутному капіталі та кредитах. Банківські овердрафти можуть бути включені до фінансових грошових потоків. Компаніям дозволяється включати банківські овердрафти як від’ємні грошові кошти та їх еквівалент, якщо їхня грошова позиція регулярно коливається від позитивного до негативного. Це або надходження від зовнішніх постачальників фінансів, або виплати їм. Надходження можуть виникнути від випуску акцій та додаткових довгострокових позик. Платежі можуть включати купівлю власних акцій, погашення облігацій та погашення позик (а також виплату відсотків у звітах більшості компаній про рух грошових коштів).

Основна перевага звіту про рух грошових коштів полягає в тому, що користувач цієї інформації отримує достатньо широку картину операційної, інвестиційної та фінансової операцій компанії, що стосуються готівки. Ця розбивка грошових потоків на три частини допомагає користувачеві оцінити поточні та потенційні майбутні сильні та слабкі сторони підприємства. Сильна внутрішня генерація операційної готівки з часом буде вважатися позитивною ознакою. Поганий операційний грошовий потік має спонукати аналітика перевірити наявність нездорового зростання дебіторської заборгованості та/або запасів. Однак навіть наявність потужного операційного грошового потоку недостатньо для забезпечення успіху. Користувачі повинні бачити, наскільки операційні грошові кошти фінансують необхідні інвестиції, скорочення боргу та дивіденди. Занадто

велика залежність від зовнішніх джерел фінансування для задоволення постійних потреб може бути сигналом небезпеки. Підсумовуючи, звіт про рух грошових коштів є багатим джерелом інформації. Труднощі з цим документом (як і з іншими фінансовими звітами) виникають в тому, що його необхідно використовувати разом з іншими звітами та розкриттям інформації, щоб досягти реальної глибини розуміння.

Звіт про рух грошових коштів є обов'язковим відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку 7 «Звіт про рух грошових коштів» в редакції від 01.01.2012 р. [13] та Закону України про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Ці Національні нормативно-правові акти є основними, і як зазначено в Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [14]: «Забезпечує одноманітність обліку майна, зобов'язань, господарських операцій, складання і надання користувачам необхідної достовірної інформації про майновий стан підприємств, їхні доходи і витрати. Він встановлює єдині правові і методологічні засади організації та ведення бухгалтерського обліку в Україні. Закон закріплює методологічні основи збирання, реєстрації й узагальнення інформації, що здійснюється шляхом суцільного, безперервного документування всіх господарських операцій».

При використанні інформації, що міститься в двох інших основних фінансових звітах та пов'язаних з ними розкриттях, вона повинна допомогти фінансовому менеджеру оцінити та визначити [15]:

- здатність компанії генерувати майбутні чисті грошові надходження від операцій для сплати боргів, відсотків і дивідендів;
- потреба компанії у зовнішньому фінансуванні;
- причини відмінностей між чистим прибутком і чистим грошовим потоком від операційної діяльності;
- наслідки готівкових та безготівкових операцій з інвестування та фінансування.

Звіт про рух грошових коштів пояснює зміни грошових коштів (та їх еквівалентів), перераховуючи види діяльності, які призвели до збільшення грошових коштів, і тих, що призвели до зменшення грошових коштів.

Наступним важливим, на нашу думку, законодавчим документом є МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» [16] та МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» [17], ці нормативно-правові документи впливають на регулювання операцій з грошовими коштами та їх еквівалентами. Відповідно до МСФЗ 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» монетарні статті не переоцінюються, оскільки вони вже виражені в грошових одиницях, що діють на кінець звітного періоду. В МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів» визначено порядок отримання фіксованої або визначеної кількості одиниць певної валюти. Відповідно до МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів», на кінець кожного звітного періоду здійснюється перерахунок монетарних статей, які виражені в іноземній валюті.

Наступним важливим нормативно-правовим документом є Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій в сфері торгівлі, громадського харчування та послуг». Цей Закон визначає правові засади застосування реєстраторів розрахункових операцій та програмних реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Дія його поширюється на усіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі [18].

Закон України «Про банки і банківську діяльність» визначає структуру банківської системи, економічні, організаційні і правові засади створення, діяльності, реорганізації і ліквідації банків. Метою цього Закону є правове забезпечення захисту законних інтересів вкладників та інших клієнтів банків, сталого розвитку і стабільності банківської системи, а також створення сприятливих умов для розвитку економіки України і належного конкурентного середовища на фінансовому ринку [19].

Національний банк України – центральний банк України, відповідно до Конституції України, основною функцією якого є забезпечення стабільності гривні. Національний банк вважає своєю місією забезпечення цінової та фінансової стабільності з метою сприяння сталому економічному розвитку України. Національний банк у межах своїх повноважень сприяє стабільності банківської системи за умови, що це не перешкоджає досягненню цілі цінової стабільності. Також сприяє додержанню стійких темпів економічного зростання за умови, що це не перешкоджає досягненню цінової стабільності та стабільності банківської системи [20].

Наступними важливими правовими документами є податковий [21] та господарський кодекси [22]. Господарський кодекс регулює господарські відносини, що виникають у процесі організації та здійснення господарської діяльності між суб'єктами господарювання, а також між цими суб'єктами та іншими учасниками відносин у сфері господарювання. У свою чергу, відповідно до Закону, податковий кодекс регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки, компетенцію контролюючих органів, повноваження і обов'язки їх посадових осіб під час адміністрування податків, а також відповідальність за порушення податкового законодавства.

Наступним етапом правового регулювання є підзаконні-нормативно правові акти, які представлені НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [23]. Вони визначають зміст та форма звіту про рух грошових коштів та загальні вимоги розкриття його статей. Також наступні положення: 1) положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», який визначає основні засади формування в фінансовому обліку інформації про операції в валютах й відображення показників статей фінансової звітності господарських одиниць за межами України в грошовій одиниці України; 2) положення (стандарт) бухгалтерського обліку 22 «Вплив інфляції», що визначає порядок коригування звітності фінансової, яка оприлюднюється, на вплив інфляції.

Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні розроблено відповідно до Закону України «Про Національний банк України» і визначає «порядок ведення касових операцій у національній валюті України юридичними особами (окрім банків) та їх відокремленими підрозділами незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, органами державної влади та органами місцевого самоврядування під час здійснення ними діяльності з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншої господарської діяльності (далі – установи), фізичними особами, які здійснюють підприємницьку діяльність [20].

«Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» встановлює призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб (крім банків, бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності) незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій, відділень та інших відособлених підрозділів юридичних осіб [24].

Отже, точна та чітка організація обліку та введення звітності про рух грошових коштів – це необхідна умова ефективного управління підприємством. Державне регулювання грошових відносин засноване на достовірному обліку грошових потоків господарюючих суб'єктів, оскільки виступає як ключовий механізм запобігання фінансових махінацій і правопорушень. На сьогодні в Україні існує багато нормативних актів, що регулюють облік грошових потоків, але для більш ефективної організації бухгалтерського обліку необхідно привести українське законодавство у відповідність до вимог МСФЗ.

2 РОЗДІЛ

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТА РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПАТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»

2.1 Загальна організаційно-економічна характеристика компанії ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Львівська кондитерська фабрика "Світоч" - одне з найстаріших кондитерських підприємств України, історія якого починається ще у 1882 році у Львові.

10 травня 1962 р. Львівська РадНарГосп прийняла постанову про концентрацію виробництва, згідно з якою кондитерська фабрика «Чортків», кондитерська фабрика «Більшовик» та кондитерська фабрика «Кіров» об'єдналися в виробничу компанію «Червона троянда». З серпня того ж року РадНарГосп перейменувала «Червону Троянду» на «Світоч». В перші роки існування об'єданого підприємства йшло оновлення технічного устаткування та розширення асортименту продукції. За перші 5 років існування обсяг випущеної продукції зріс на 50%.

У 1998 році Nestlé купує контрольний пакет акцій Львівської кондитерської фабрики «Світоч». Після цього Львівська кондитерська фабрика увійшла до складу корпорації «Nestle», КФ «Світоч» знайшла новітні виробничі технології, провела автоматизацію виробничих процесів, реконструкцію існуючих і встановлення нових виробничих ліній, національну дистрибуцію та маркетингову підтримку торгової марки "Світоч". На підприємстві були встановлені міжнародні стандарти якості.

Львівська кондитерська фабрика «Світоч» знаменита своїм неповторним високоякісним шоколадом та шоколадними цукерками, в яких поєднуються вікові

традиції, натуральні складники, виключно фірмова рецептура та сучасні досягнення в кондитерській технології. Крім знаменитого шоколаду фабрика випускає понад 200 видів кондитерської продукції як під власною торговою маркою, так і під торговою маркою «Nestle»[25].

Основними видами продукції на підприємстві є:

- виробництво сухого печива;
- виробництво борошняних кондитерських виробів;
- тістечок та тортів;
- шоколад у брикетах, білий шоколад, шоколад з начинкою;
- цукерки шоколадні;
- кондитерські вироби з цукру та його замінників, з вмістом какао;
- екстракти, есенції та концентрати кави.

Обране підприємство є публічним акціонерним товариством з приватною формою власності. Щодо управлінської діяльності: вищим органом управління є Загальні збори акціонерів, що можуть бути річними або позачерговими. Підзвітною виключно Загальним зборам акціонерів є наглядова рада. Генеральний директор, у свою чергу, є одноосібним виконавчим органом підприємства та головою виконавчого органу, що здійснює нагляд за поточною діяльністю. Він обирається Наглядовою радою.

Система управління ПАТ «Львівська фабрика солодощів» Світоч» передбачає реалізацію чотирьох основних функцій (планування, організації, контролю та мотивації).

Формування організаційно-економічного механізму управління починається з розвитку організаційно-виробничої структури. Основною складовою організації управління є організаційна структура компанії.

У додатку А представлений рисунок організаційної структури обраного підприємства [26]. З рисунку можна зробити висновок, що організаційна структура

підприємства є лінійною. На нашу думку, ця організаційна структура є оптимальною для ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч», оскільки підприємство дбає про розподіл повноважень за різними напрямками роботи та збір загальної інформації та результатів роботи всієї компанії від менеджера, який приймає рішення про перспективні напрямки роботи та ключові питання.

Компанія формує свою кадрову політику таким чином, щоб кожен працівник відчував, що він є частиною спільної справи. Для компанії важливо, щоб працівник мав моральне почуття задоволеності виконаною роботою і взагалі діяльністю всієї компанії. Компанія всебічно сприяє розвитку професійного розвитку співробітників шляхом підвищення кваліфікації. Функція мотивації виконує неабияку роль для підвищення прибутковості компанії, адже застосовується різна стимуляційна та мотивуюча робота для працівників підприємства. Мотиваційний механізм полягає у забезпеченні матеріального чи нематеріального стимулювання праці. Серед цих механізмів виділяємо: преміювання, підвищення окладів, надання додаткових соціальних благ, підвищення на посаді, надання подяк та грамот, підвищення кваліфікації, публічне визнання досягнень, тощо.

Планування діяльності ПАТ «Львівська кондитерська «Світоч» - єдиний спосіб передбачити їхні подальші проблеми та можливості. Це дає керівництву можливість створити довгостроковий план. Планування також забезпечує основу для прийняття певних рішень.

Знання цілей і місії компанії допомагає розробити найбільш прийнятні напрями дій. Планування, оскільки воно використовується для формулювання цілей, допомагає створити єдність загальної мети всередині організації. В рамках процесу стратегічного планування ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» існує чотири основні види управлінської діяльності:

- розподіл ресурсів;
- адаптація до зовнішнього середовища;

- внутрішня координація;
- організаційне стратегічне передбачення.

Внутрішній контроль у ПАТ Львівська кондитерська «Світоч» є одним з найважливіших елементів управління та забезпечує інформацію для всіх рівнів управління. Для позитивного та ефективного вирішення проблеми в компанії систему контролю поділяють на групи, залежно від мети його проведення. Система контролю включає в себе адміністративну, бухгалтерську, технологічну та спеціальну групи. Кожна з якої включає в себе окремі елементи та здійснює окремі контрольні функції.

На сьогодні ПАТ «Львівська кондитерська «Світоч» має досить широкий асортимент продукції. Асортимент продукції компанії не можна назвати гармонійним, оскільки в його основі лежать кондитерські вироби та кава. Тобто компанія представляє абсолютно різні товари, які відрізняються за методикою виробництва та споживання. Також підприємство спеціалізується в різних сферах виробництва, до яких входять: виробництво вафель, виробництво шоколадних мас, виробництво шоколадних плиток та цукерок, виробництво кави та кавових напоїв [27].

Головними конкурентами компанії «Світоч», які представлені на ринку України, у галузі кондитерських і шоколадних виробів є наступні підприємства: «Roshen»; «ХБФ»; «АВК»; «Конті»; «МИР»; «Житомирські ласощі»; «Монделіс-Україна». Усі зазначені компанії вдосконалюють існуючі технології, та розширюють діючий асортимент продукції. Займають вагому частку на ринку та є високотехнологічними компаніями по виробництву кондитерських виробів. «Світоч», в свою чергу, успішно перетинає всі виявлені проблеми кондитерської галузі та постійно вдосконалює свою діяльність та виробництво для попиту на міжнародному ринку. Адже ставши частинкою великої міжнародної компанії «Nestle» Львівська кондитерська фабрика постійно поновлює та модернізує свої технології. Тому можна сказати, що основною конкурентною перевагою компанії

“Світоч” є належність до однієї з найбільших транснаціональних корпорації світу Nestle, де існують чітко поставлені корпоративні правила і норми, сувора якістю виробництва, вимогливість до постачальників та інше. Також конкурентною перевагою компанії “Світоч” є диференційований товарний асортимент, який включає в себе такі позиції, яких немає у інших виробників.

Далі в таблиці 2.1 будуть представлені основні гравці на ринку кондитерських виробів, які займають частку понад 2%, які є конкурентами до обраного підприємства «Світоч» та які знаходяться на вищих та нижчих позиціях відносно обраного нами підприємства.

У таблиці показано загальні обсяги виробництва кожної з компаній в період з 2018 по 2020 роки, а також пораховано частки, які займають кожна з компаній на ринку України.

Таблиця 2.1 Основні гравці на ринку кондитерських виробів в Україні

№ з/п	Компанія	Обсяг виробництва, тонн			Частка ринку, %		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020
1	Корпорація «Рошен»	205112	194168	200834	23,29	29,59	28,73
2	ПрАТ «ХБФ»	50619	52873	55357	6,07	7,63	7,92
3	ПрАТ «АВК»	97958	41780	53132	11,75	6,03	7,6
4	АТ «ВО «Конті»	32348	30996	29953	3,88	4,47	4,29
5	ТОВ «Кондитерська фабрика «МИР»	16245	16210	21666	1,95	2,34	3,1
6	ПАТ «Монделіс Україна»	25150	19793	21576	3,02	2,86	3,09
7	ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	22561	20480	20175	2,71	2,95	2,88
8	ПрАТ «Житомирські ласощі»	38767	32651	14780	4,65	4,71	2,11
9	Інші	345029	284254	281497	42,68	39,42	40,28
10	Усього	833789	693205	698970	100	100	100

Джерело: складено автором на основі [28-35]

Як можемо спостерігати з таблиці, найбільшу частку на ринку займає компанія «Рошен», з часткою понад 28%, коли «Світоч» займає сьому позицію і займає майже 3% на ринку кондитерських виробів в Україні.

Для більш візуального сприйняття далі буде показано діаграму у порівнянні до років (2018-2020 роки).

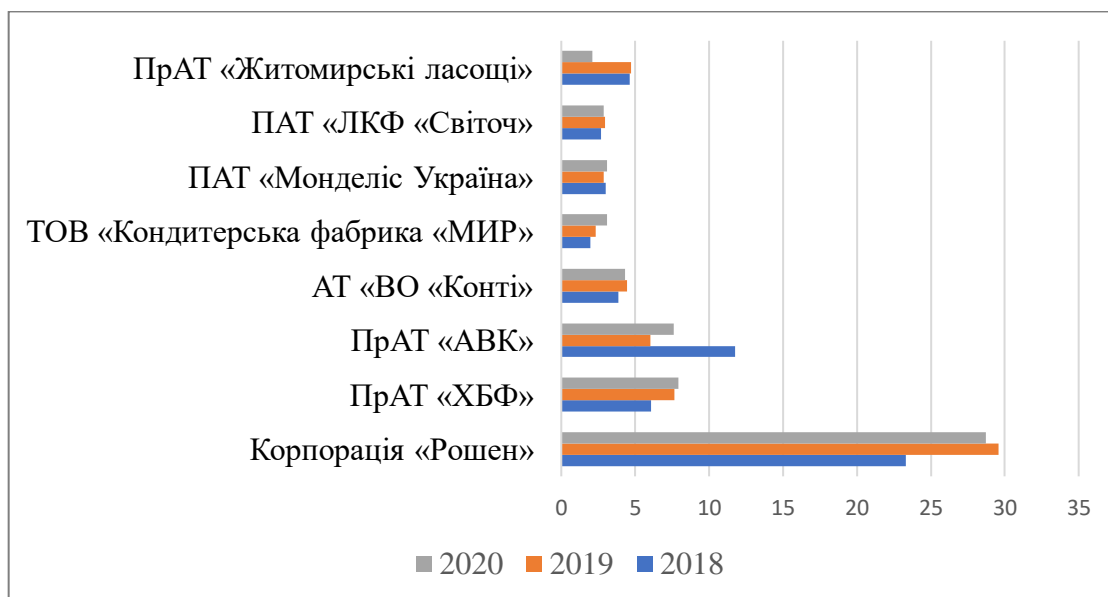

Рисунок 2.1 - Сегментація ринку кондитерських виробів між виробниками з 2018 по 2020 роки

Джерело: складено автором на основі [28-35] та Таблиці 2.1

Компанія «Рошен» з 2018 року залишається лідером у володінні частки ринку кондитерських виробів, з 2019 року ця частка зросла з 23,3% до 28,7%. Компанія «Світоч» за останні роки має майже не змінну частку.

Кондитерський ринок України захоплений трьома монополістами – «АВК», «Конті» та «Рошеном», до цього списку можемо віднести ще «ХБФ», але з 2004 року ця компанія входить в корпорацію «Бісквіт-Шоколад». В усіх країнах, де є попит на українські солодощі, вони ведуть дуже агресивну експортну політику. Для цього в них є усі можливості для входу на ці ринки. Цей ринок є досить сезонним, адже продажі шоколаду зростають взимку та восени, а влітку, навпаки, спадають.

Отже, ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» - підприємство, що виробляє кондитерські вироби, утворене у 1962 р. шляхом об'єднання Чортківської кондитерської фабрики, кондитерської фабрики «Більшовик» та кондитерської

фабрики ім. Кірова. З 1998 року контрольний пакет акцій належить компанії «Nestle». Правовий статус підприємства - публічне акціонерне товариство, форма власності - приватна. Організаційна структура компанії є лінійною і це забезпечує ефективний розподіл повноважень за різними напрямками роботи. Основними видами діяльності Світоч є: виробництво сухарів і сухого печива; виробництво борошняних кондитерських виробів; виробництво тортів і тістечок тривалого зберігання; виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів; виробництво чаю та кави.

2.2 Комплексний аналіз фінансового стану підприємства ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Комплексна оцінка фінансового стану підприємства забезпечує основу для ефективного управління фінансами підприємства. Саме завдяки ґрунтовному дослідженні фінансового стану можна своєчасно дати відповідь на виявлені питання щодо поліпшення руху фінансових ресурсів, їх використання та формування для довгострокового планування господарської діяльності.

Фінансовий стан підприємства характеризується певною системою показників, які дають можливість оцінити наявність, розміщення та ефективність використання фінансових ресурсів. [36] Виділяють наступні етапи аналізу фінансового стану [36]:

- аналіз ефективності управління активами підприємства;
- аналіз джерел формування капіталу;
- аналіз ліквідності підприємства;
- аналіз фінансової стійкості;
- аналіз ділової активності;
- аналіз рентабельності (прибутковості);

- аналіз позицій підприємства на фінансовому ринку;
- визначення резервів підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності підприємства.

Деякі з цих пунктів розділимо на два підрозділи, а деякі і зовсім перенесемо в інші розділи, для того, щоб ширше описати всі етапи та дати кращу оцінку фінансовому стану та, щоб зрозуміти на скільки ефективно працюють грошові кошти на підприємстві.

Дані взяті за період 2018-2020 років, адже за 2021 рік звітності компанії ще немає, через політичні проблеми в країні. Тому аналізований період включає в себе три роки, останній 2020 року.

При проведенні комплексного аналізу ефективності управління активами обраного нами підприємства, першочергово потрібно здійснити горизонтальний та вертикальний аналіз майна з метою визначення тенденцій та структури балансової вартості активів «Світоч». Результати вищезазначеного аналізу представлені у Додатку Б.

З таблиці ми бачимо, що загальна сума активів має тенденцію до зростання за останні 3 роки, адже у порівнянні з базовим 2018 роком, загальна сума активів у 2019 році зросла на 37,4%, а у 2020 році – на 39%, що є позитивним наслідком діяльності підприємства. Це збільшення частково відбулося за рахунок зростання основних засобів підприємства: у порівнянні із базовим 2018 роком, у 2019 році приріст основних засобів становив 253 882 тис. гривень (80,8%), а у 2020 році – 225 084 тис. гривень (152%). Хоча зростання основних засобів може свідчити про активне нарощення матеріального базису підприємства та бути індикатором поліпшення якості балансу компанії, ми маємо дещо іншу ситуацію. Варто зазначити, що основні засоби у 2020 році складають 41,5% усіх активів підприємства, що не є позитивним фактором. Ми спостерігаємо, що необоротні активи становлять більше 40% майна підприємства, тож ми можемо зробити висновок про важку структуру. До того ж, придбання основних засобів вплинуло на гроші та їх еквіваленти – в абсолютних

значеннях у 2020 році їх сума зменшилась на 75 269 тис. гривень. Після таких змін, відповідно, гроші та їх еквіваленти складають 0,4% питомої ваги усіх активів підприємства, що свідчить про вкрай низьку ліквідність.

Збільшення незавершених капітальних інвестицій вказує на потенційний довгостроковий розвиток компанії. Таке збільшення ми можемо простежити у 2019 році, воно становить 150% у порівнянні із 2018 роком. На жаль, у 2020 році розмір незавершених капітальних інвестицій значно скоротився, проте залишається більшим за результат 2018. Такий ефект можна обґрунтувати коронавірусною кризою, що без сумнівів мала вплив на діяльність компанії.

Із аналізу ми також можемо спостерігати, що дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи та послуги майже не змінилась за останні 3 роки й становить близько 30% усіх активів підприємства. Хоча така ситуація є типовою для українських підприємств, це достатньо значна кількість коштів, що свідчить про залежність компанії від своїх замовників та підвищує ризики при несплаті дебіторської заборгованості.

Натомість дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами 2020 році зростає на 41% у порівнянні із базовим 2018 роком, що вказує на взаємодію з постачальниками та активність у виробництві. Витрати майбутніх періодів зросли на 105 тис. грн., що вказує на наявність витрат, здійснених до моменту початку виробництва. Це також може вказувати на розширення товарного асортименту або ж технології виробництва.

Отже, діяльність «Світоч» є достатньо розбалансованою та нестабільною. Ми спостерігаємо багато «хворих» статей, хоча деякі із них покращилися останнім часом. Також можна зробити висновок про низьку ліквідність підприємства та важку структуру його активів.

Наступним етапом аналізу ефективності управління активами обраного нами підприємства є порівняння частки необоротних та оборотних активів у структурі майна підприємства, що представлено в таблиці 2.2.

Таблиця 2.2 Аналіз показників та коефіцієнтів фінансового стану підприємства

№ з/п	Показники та коефіцієнти	Норматив	Роки			Відхилення, +/-				Тенденція
			2018	2019	2020	від норми у 2018	від норми у 2019	від норми у 2020	2018 до 2020	
1	Коефіцієнт постійності	< 40%	32%	47,57	50,68	8,00	-7,57	-10,68	-18,68	Негативна
2	Коефіцієнт мобільності	> 60%	68%	52,43	49,32	8,00	-7,57	-10,68	-18,68	Негативна
3	Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	> 100%	208,15	110,23	97,30	108,15	10,23	-2,70	-110,85	Негативна

Джерело: складено автором

Як видно з розрахунків, наведених у таблиці, «Світоч» у 2020 році має важку структуру активів, адже частка необоротних активів, становить більше 40%, що ми прослідковуємо через коефіцієнт постійності (51% за 2020 рік). При цьому ж коефіцієнт мобільності, відповідно, є меншим за 60%, що також підтверджує чутливість до зміни виручки. В свою чергу, коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів демонструє, що приріст оборотних активів став меншим за приріст необоротних активів у 2020 році. Усі зазначені коефіцієнти мають негативну тенденцію, що свідчить про комплексне погіршення мобільності підприємства.

Більше того, можна зробити висновок, що ситуація значно погіршилася починаючи з 2018 року, адже тоді коефіцієнти постійності та мобільності знаходилися в межах нормативних значень та відповідно становили 32% та 68%. При цьому коефіцієнти постійності та мобільності за останні три роки погіршився на 18,68 в.п..

Фінансовий стан підприємства залежить від того, як швидко кошти, вкладені в активи, перетворюються на дохід підприємства. Наступним етапом аналізу для оцінки ефективності управління активами «Світоч», ми розрахуємо показники оборотності активів.

Робочий капітал характеризує величину оборотного капіталу, вільного від короткострокових фінансових зобов'язань, а саме ту частку обігових коштів, що профінансована із довгострокових джерел і яку не потрібно використовувати для погашення поточного боргу.

Таблиця 2.3 Показники оборотності активів

№ з/п	Показник	Роки			Відхилення	
		2018	2019	2020	2019 до 2018	2020 до 2018
1	Оборотність усіх активів (трансформації)	1,64	1,50	1,35	-0,15	-0,30
2	Оборотність постійних активів (Фондовіддача)	5,07	3,63	2,74	-1,44	-2,33
3	Оборотність робочого капіталу	3,25	4,55	6,68	1,30	3,43
4	Оборотність оборотних активів	2,43	2,54	2,65	0,11	0,21

Джерело: складено автором

Показник оборотності усіх активів характеризує на скільки ефективно використовуються активи підприємства. За допомогою цього коефіцієнту можна визначити, скільки товару продано за досліджуваний період на кожен гривню використаних активів. З таблиці ми можемо зробити висновок про негативну тенденцію, адже значення коефіцієнту зменшується впродовж 3 років: з 2018 по 2020 рік спостерігається зменшення на 0,30. Більш низьке значення говорить нам про те, що «Світоч» менш ефективно використовує свої ресурси.

Аналогічна ситуація простежується у зміні коефіцієнту оборотності постійних активів – з 2018 по 2020 рік відбулося зниження на 2,33, що підтверджує негативну тенденцію.

Натомість ми можемо зазначити, що незважаючи на зменшення робочого капіталу, ми спостерігаємо покращення показника оборотності робочого капіталу та, відповідно, показника оборотності оборотних активів. Оборотність оборотного капіталу підвищилась з 2018 по 2020 рік на 3,43, а оборотність оборотних активів – на 0,21. Це покращення свідчить про більш ефективне використання оборотних активів підприємства. Можна зробити висновок, що на підприємстві сформовано необхідний обсяг і склад оборотних активів та підтримується оптимальна структура джерел їх фінансування.

Наступним кроком в аналізі ефективності управління активами підприємства є детальний аналіз показників оборотності оборотних активів. Результати представлені в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 Показники оборотності оборотних активів

№ з/п	Показник	Роки			Зміна	
		2018	2019	2020	2019 до 2018	2020 до 2018
1	Оборотність оборотних активів	2,43	2,54	2,65	0,11	0,21
2	Тривалість одного обороту оборотних засобів	148	141	136	-6,37	-11,94
3	Оборотність запасів	11,08	11,37	11,73	0,29	0,65
4	Тривалість одного обороту запасів	32,5	31,7	30,7	-0,84	-1,80
5	Оборотність дебіторської заборгованості	3,27	3,58	3,69	0,31	0,41
6	Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості	109,95	100,54	97,63	-9,41	-12,32

Джерело: складено автором

Дані цієї таблиці свідчать, що порівняно з попередніми роками тривалість одного обороту оборотних активів зменшилася на 11,94 дня. Це свідчить про те, що вкладений капітал проходив повний цикл та знов набував форми грошей у 2018 році на 11,94 днів довше, аніж у 2020 році. Такий результат свідчить про збільшення ефективності у здійсненні операційної діяльності на підприємстві.

Варто також зауважити, що швидкість обертання оборотних активів підприємства залежить від сукупного впливу різноспрямованих чинників як внутрішніх, так і зовнішніх. Значний вплив на оборотність активів мають умови, в яких здійснюється господарська діяльність, а вони залежать від економічної ситуації в країні. Хоча 2020 рік відзначається як кризовий та характеризується зростанням інфляції та зниженням платоспроможного попиту населення, можна стверджувати, що «Світоч» утримає гарні позиції щодо ефективності операційної діяльності. Необхідно зауважити, що такий результат значною мірою також може

залежати від рівня організації торговельно-виробничих процесів і стану менеджменту на підприємстві.

Коефіцієнт оборотності запасів «Світоч» у 2020 році становив 11,73, що є нормальним значенням для галузі харчової промисловості, зважаючи на нормативне значення від 8 до 18. Також варто зазначити, що коефіцієнт оборотності запасів покращився з 2018 року, адже цей показник збільшився на 0,65. Це свідчить про те, що підприємство ефективно використовує свої запаси, адже вони проходять виробничий цикл за 31 день станом на 2020 рік.

Наступним важливим показником є коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, що показує, скільки одиниць виручки отримано з однієї грошової одиниці дебіторської заборгованості. Для «Світоч» оборотність дебіторської заборгованості становить 3,69 у 2020 році, що є меншим за норму для галузі. Нормативне значення для харчової промисловості становить 8, що є на 4,31 більшим за результат обраного нами підприємства. Відповідно, період оборотності дебіторської заборгованості становить 97,63, що є достатньо довгим терміном, за який рахунки по дебіторській заборгованості перетворювалися в грошові кошти.

Наступним кроком ми проаналізуємо показники оборотності кредиторської заборгованості задля подальшого аналізу тривалості циклів підприємства. Розрахунки коефіцієнтів оборотності кредиторської заборгованості представлені у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 Показники оборотності кредиторської заборгованості

№ з/п	Показник	Роки			Зміна	
		2018	2019	2020	2019 до 2018	2020 до 2018
1	Оборотності кредиторської заборгованості	9,96	1,62	8,92	-8,34	-1,04
2	Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості	36,13	221,65	40,34	185,52	4,21

Джерело: складено автором

З таблиці ми можемо зробити висновок, що кількість оборотів, які здійснила кредиторська заборгованість протягом 2020 року становить 40,34, що є меншим за норму по галузі на 4,66. Утім варто зазначити, що тенденція за 3 роки є достатньо нестабільною, оскільки у 2019 році «Світоч» мав велику поточну кредиторську заборгованість за товари, роботи та послуги, що показало у вкрай високому коефіцієнті оборотності кредиторської заборгованості, що становив 1,62 та був еквівалентним 222 дням тривалості обороту кредиторської заборгованості. Цей показник є вкрай несприятливим та означає, що у 2019 році компанія використовувала кошти кредиторів в якості джерела фінансування своїх дебіторів, а інша частина грошей використовувалася підприємством для фінансування своїх інших операцій. Такі результати 2019 року могли вплинути на взаємовідносини із постачальниками та створити негативну репутацію «Світоч» щодо платіжної дисципліни. Проте у 2020 році підприємство має значно кращі результати, що є співставними із середніми результатами по галузі.

Задля аналізу джерел формування капіталу підприємства, було визначено значення та проаналізовано основні показники, які характеризують фінансову незалежність підприємства ПАТ "ЛКФ"СВІТОЧ" за 2018 – 2020 роки.

Таблиця 2.6 Аналіз основних показників фінансової незалежності підприємства

№ з/п	Показник	Роки		
		2018	2019	2020
1	Коефіцієнту фінансової незалежності	0,83	0,59	0,69
2	Коефіцієнту фінансової залежності	1,2	1,69	1,45
3	Коефіцієнту концентрації позичкового капіталу	0,17	0,41	0,31
4	Коефіцієнту фінансового ризику	0,2	0,69	0,45
5	Коефіцієнту фінансової стабільності	4,9	1,45	2,2
6	Коефіцієнт покриття відсотків	-	19,2	3,76
7	Коефіцієнту маневреності власного капіталу	0,6	0,3	0,29

Джерело: складено автором

З таблиці можна зробити загальний висновок, що у 2019 році ПАТ "ЛКФ"СВІТОЧ" відчувало себе гірше, ніж у наступному 2020 та попередньому 2018 роках. Коефіцієнт фінансової незалежності характеризує концентрацію власного капіталу. Зростання коефіцієнта фінансової незалежності у 2020 році у порівнянні з 2019 свідчить про підвищення фінансової стійкості підприємства та про збільшення виробничої активності підприємства, його рентабельності.

Коефіцієнт фінансової залежності є оберненим до коефіцієнта фінансової незалежності та показує, у скільки разів рентабельність ВК більша за рентабельність активів. Зменшення $K_{ФЗ}$ у 2020 році у порівнянні з 2019 підтверджують факт про підвищення фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт концентрації позичкового капіталу вказує на частку залученого майна в активах підприємства та вказує на ступінь залежності ПАТ "ЛКФ"СВІТОЧ" від наших кредиторів. Аналіз цього коефіцієнта вказує на те, що у 2019 році залежність підприємства від зовнішніх кредиторів збільшилась, а у 2020 році, навпаки, зменшилась.

Коефіцієнт фінансового ризику показує скільки позичкових коштів, залучає підприємство на 1 гривню власного капіталу. Таким чином, аналіз вказує на те, що у 2018 році на 1 гривню власного капіталу підприємство залучало 0,2 гривні позичкових коштів; у 2019 – 0,69; а у 2020 – 0,45. Вищевказане свідчить про те, що найнижчим ризик вкладення капіталу у підприємство був у 2018 році, а найвищим – у 2019 році. Збільшення цього коефіцієнту свідчить про посилення фінансової залежності та зменшення фінансової стійкості підприємства.

Коефіцієнт фінансової стабільності характеризує покриття боргів власним капіталом. Значення цього показника вказує на те, скільки гривень власного капіталу припадає на кожну гривню зобов'язань компанії. Найбільше значення цього показника було у 2018 році, а найнижчим - у 2019. Високе значення говорить про низький рівень фінансових ризиків.

Для «Світоч» коефіцієнт покриття відсотків у 2019 та 2020 роках становить 19,20 та 3,76 відповідно. Тобто можна зробити висновок, що у 2019 році «Світоч» заробив у 19,20 разів більше, аніж йому потрібно було б для сплати відсотків, а у

2020 році – на 3,76 разів більше, аніж йому потрібно було б для сплати відсотків. Коефіцієнт покриття відсотків за 2018 рік розрахувати неможливо, адже у 2018 році «Світоч» не мав фінансових витрат на сплату відсотків.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує ту частину ВК, яка знаходиться в обігу і використовується для фінансування поточної діяльності.

Ліквідність характеризує здатність активів перетворюватись у гроші. Чим швидше та легше активи обернуться в гроші, тим більш ліквідними є актив. А ліквідність балансу, у свою чергу, відображає міру погодженості обсягів і ліквідності активів з розмірами і термінами погашення зобов'язань. Ліквідність балансу – це можливість швидко мобілізувати активи для погашення у відповідні строки платіжних зобов'язань. Варто зазначити, що ліквідність балансу полягає в порівнянні активів, згрупованих за рівнем їх ліквідності із зобов'язаннями, згрупованими за термінами їх погашення. Отже, було сформовано дві таблиці: групування активів та пасивів обраного підприємства.

Таблиця 2.7 Групування активів підприємства

№ з/п	Групи	Умовне позначення	Роки		
			2018	2019	2020
1	Високо (абсолютно) ліквідні	A1	29041	83380	8111
2	Швидколіквідні	A2	690274	672952	715766
3	Повільноліквідні	A3	208882	233807	219185
4	Важколіквідні	A4	445926	898236	969234
5	Баланс		1374123	1888375	1912296

Джерело: складено автором

Таблиця 2.8 Групування пасивів підприємства

№ з/п	Групи	Умовне позначення	Роки		
			2018	2019	2020
1	Найбільш термінові	П1	231954	612724	553822
2	Короткострокові	П2	0	0	0
3	Довгострокові	П3	0	21643	44021
4	Постійні (стійкі)	П4	1142169	1254008	1314453
5	Баланс		1374123	1888375	1912296

Джерело: складено автором

Далі, буде порівняно суми згрупованих активів та пасивів задля розуміння чи є баланс обраного підприємства ліквідним.

Таблиця 2.9 Порівняння сум груп активів та пасивів підприємства

2018	2019	2020
$A1 \leq П1$	$A1 \leq П1$	$A1 \leq П1$
$A2 \geq П2$	$A2 \geq П2$	$A2 \geq П2$
$A3 \geq П3$	$A3 \geq П3$	$A3 \geq П3$
$A4 \leq П4$	$A4 \leq П4$	$A4 \leq П4$

Джерело: складено автором на основі даних з Таблиці 2.7 та 2.8

Отже, можна зробити висновок, що ліквідність балансу відрізняється від абсолютної, оскільки на підприємстві жодного разу за проаналізовані роки не відбулось виконання усіх трьох умов: $A1 \geq П1$, $A2 \geq П2$, $A3 \geq П3$.

Для комплексної оцінки балансу ліквідності в цілому, було визначено загальний показник ліквідності за формулою:

$$\frac{A1 * ПВА1 + A2 * ПВА2 + A3 * ПВА3}{П1 * ПВП1 + П2 * ПВП2 + П3 * ПВП3}$$

Загальний показник ліквідності показує відношення суми всіх платіжних засобів до суми всіх платіжних зобов'язань з врахуванням їх ліквідності.

Отже, у 2018 році загальний показник ліквідності дорівнює 9,68; у 2019 – 1,37; у 2020 – 1,82. Отже найбільш ліквідний баланс на підприємстві ПАТ "ЛКФ"СВІТОЧ" був у 2018 році.

Таблиця 2.10 Коефіцієнти ліквідності

№ з/п	Показники	Роки		
		2018	2019	2020
1	Коефіцієнт поточної ліквідності	4	1,62	1,70
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	3,1	1,2	1,3
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,13	0,14	0,01
4	Маневреність робочого капіталу	0,04	0,22	0,02
5	Коефіцієнт захищеного періоду	156,8	152,5	141,5
6	Коефіцієнт забезпеченості реалізації робочим капіталом	0,31	0,15	0,15

Джерело: складено автором

Коефіцієнт поточної ліквідності характеризує достатність оборотних активів для задоволення поточних потреб. Нормативне значення цього показника має перевищувати 1. З таблиці можна зробити висновок, що тенденція є негативною. А це веде до зниження довіри до компанії з боку кредиторів, постачальників, інвесторів і партнерів. Незначне збільшення коефіцієнта поточної ліквідності у 2020 році свідчить про збільшення обсягів оборотних активів для погашення поточних зобов'язань і разом із цим - про збільшення довіри з боку кредиторів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності характеризує можливість покриття поточних зобов'язань за рахунок поточних активів за відрахуванням запасів. Цей показник схожий на показник поточної ліквідності, адже показує рівень платоспроможності компанії. Проте показник швидкої ліквідності є більш консервативним і точним, адже дозволяє виключити менш ліквідні оборотні активи. Нормативним є значення 0,5-1 і вище. На нашому підприємстві ми спостерігає різке зниження коефіцієнту швидкої ліквідності у 2019 році і його поступове збільшення у 2020. На ПАТ "ЛКФ"СВІТОЧ" значення цього коефіцієнта є більшим за нормативне впродовж усіх проаналізованих років, а це вказує на те, що в компанії досить ліквідних оборотних коштів для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності вказує на те, яка частка поточних зобов'язань може бути погашена миттєво. Нормативним значенням цього показника є 0,2-0,5. З таблиці можна зробити висновок, що коефіцієнт абсолютної ліквідності меншим за нормативне і має негативну тенденцію. Низьке значення даного коефіцієнту вказує на те, що компанія не зможе вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром.

Маневреність робочого капіталу вказує на ту частину абсолютно ліквідних активів у робочому капіталі, що забезпечують свободу фінансового маневру. Ніж більше коефіцієнт, тим менше свободи. Нормативним значенням цього показника вважається 0,1-0,2. Збільшення цього показника у 2019 році є негативною тенденцією, а зменшення у 2020, натомість, позитивною.

Коефіцієнт захищеного періоду вказує на час, за який підприємство може здійснювати поточну операційну діяльність за рахунок ліквідних активів, без

залучення додаткових джерел фінансування. На обраному підприємстві можна спостерігати негативну тенденцію даного показника, що свідчить про зменшення кількості днів при яких підприємство зможе існувати при форс мажорних обставинах.

Коефіцієнт забезпеченості реалізації робочим капіталом показує співвідношення короткострокової платоспроможності та річного операційного грошового потоку. Протягом аналізованого періоду його значення різко зменшилось у 2019 році і залишалось стабільним у 2018 і становив 0,15.

Далі переходимо до аналізу фінансової стійкості підприємства. Для цього ми проаналізуємо типи фінансової стійкості. Всі дані наведені в таблиці 2.11

Таблиця 2.11 Визначення типу фінансової стійкості підприємства

№ з/п	Показник	Роки		
		2018	2019	2020
1	Загальна величина запасів	204064	225338	211401
2	Наявність власних коштів	696243	355772	345219
3	Наявність власних та довгострокових позикових коштів	696243	377415	389240
4	Наявність загальних коштів	696243	377415	389240
5	Надлишок або дефіцит власних коштів	492179	130434	133818
6	Надлишок або дефіцит власних та довгострокових позикових коштів	492179	152077	177839
7	Надлишок або дефіцит загальних коштів	492179	152077	177839
8	Трикомпонентний показник фінансової стійкості	{1,1,1}	{1,1,1}	{1,1,1}

Джерело: складено автором

З таблиці видно, що протягом 2018 – 2020 років усі показники забезпеченості запасів джерелами їх фінансування є позитивними, тож ми можемо зробити висновок про абсолютну фінансову стійкість «Світоч». Цей тип фінансової стійкості характеризується тим, що всі запаси підприємства покриваються власними коштами, тобто підприємство не залежить від зовнішніх кредиторів. На жаль, ми не можемо зробити висновок, що такий фінансовий стан є ідеальним для «Світоч», адже підприємство не використовує зовнішні джерела фінансування основної діяльності.

Останнім етапом аналізу фінансової стійкості «Світоч» є розрахунок впливу фінансового левериджу (важеля) та операційного левериджу (важеля).

Дія операційного левєриджу виявляється в тому, що будь-яка зміна виторгу від продажу продукції завжди породжує значну зміну прибутку. Цей ефект обумовлений різним ступенем впливу динаміки постійних і змінних витрат на формування фінансових результатів при зміні об'єму виробництва. Чим вище рівень постійних витрат, тим більша сила впливу операційного важеля. Також силу впливу операційного важеля інформує про рівень підприємницького ризику. Силу впливу операційного левєриджу розраховується наступним чином:

$$\text{Операційний левєридж} = (\text{Виручка} - \text{Змінні витрати}) / (\text{Виручка} - \text{Змінні витрати} - \text{Постійні витрати})$$

В таблиці 2.12 представлені усі необхідні показники для розрахунку операційного левєриджу.

Таблиця 2.12 Розрахунок операційного левєриджу

№ з/п	Показник	Роки		
		2018	2019	2020
1	Виручка	2260086	2440593	2560385
2	Змінні витрати	2051916	2207697	2299274
3	Постійні витрати	42666	55768	78282
4	Операційний левєридж	1,26	1,31	1,43

Джерело: складено автором

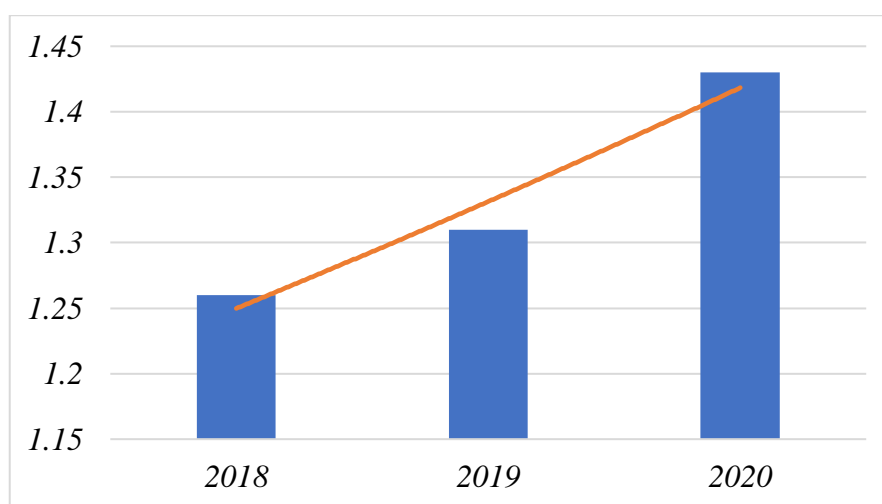

Рисунок 2.2 – Зміна показника операційного левєриджу в період з 2018 по 2020 роки.

Джерело: складено автором на основі даних з Таблиці 2.12

Таким чином, розрахувавши операційний леверидж за 2018 – 2020 роки ми можемо зробити наступні висновки про його вплив:

- у 2018 році зростання обсягу продажів на 1% призводить до зростання прибутку до виплати відсотків і податків на 1,26%.
- у 2019 році зростання обсягу продажів на 1% призводить до зростання прибутку до виплати відсотків і податків на 1,31%.
- у 2020 році зростання обсягу продажів на 1% призводить до зростання прибутку до виплати відсотків і податків на 1,43%.

Далі ми розрахуємо фінансовий леверидж, дія полягає в тому, що підприємство, яке використовує позикові кошти, змінює чисту рентабельність власних коштів і свої дивідендні можливості. Рівень ефекту фінансового важеля вказує на фінансовий ризик, пов'язаний з підприємством.

Оскільки відсотки за кредит відносяться до постійних витрат, то ріст у структурі фінансових ресурсів підприємства частки позикових коштів супроводжується ростом сили операційного важеля й підвищенням підприємницького ризику.

Фінансовий леверидж дозволяє оптимізувати співвідношення між власними і залученими ресурсами і оцінити їх вплив на прибуток. Вплив фінансового важеля розраховується за наступною формулою:

$$\text{Фінансовий леверидж} = \frac{\text{Прибуток до сплати відсотків та податків}}{\text{Прибуток до сплати відсотків та податків} - \text{фінансові витрати}}$$

В таблиці 2.13 представлені усі необхідні показники для розрахунку фінансового левериджу.

Таблиця 2.13 Розрахунок фінансового левериджу

№ з/п	Показник	Роки		
		2018	2019	2020
1	ЕВІТ	157214	156702	91117
2	Фінансові витрати	0	8161	24215
3	Фінансовий левередж	1	1,05	1,36

Джерело: складено автором

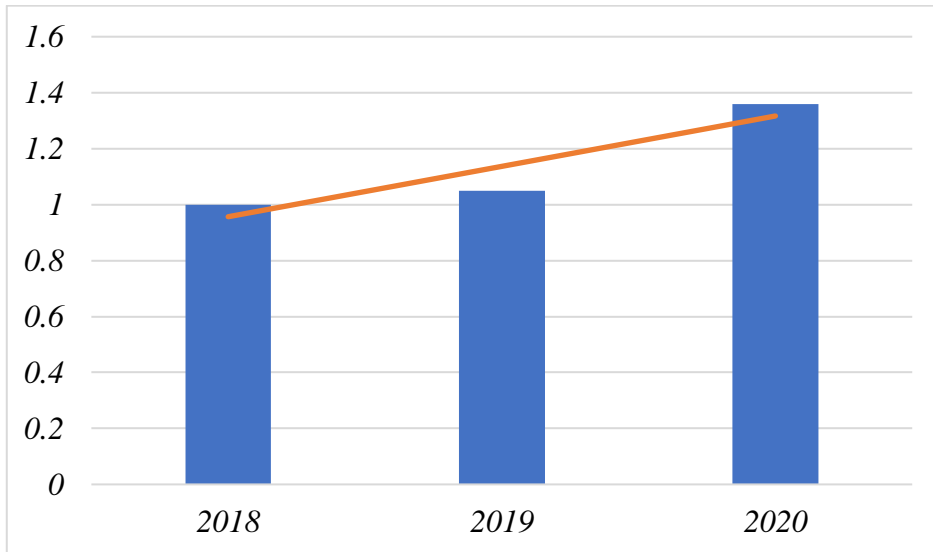

Рисунок 2.3 – Зміна показника фінансового левериджу з 2018 по 2020 роки.

Джерело: складено автором на основі даних з Таблиці 2.13

Таким чином, розрахувавши фінансовий леверидж за 2018 – 2020 роки ми можемо зробити наступні висновки про його вплив:

- у 2018 році зростання прибутку до сплати відсотків на 1% призводить до зростання чистого прибутку на 1%.
- у 2019 році зростання прибутку до сплати відсотків на 1% призводить до зростання чистого прибутку на 1,05%.
- у 2020 році зростання прибутку до сплати відсотків на 1% призводить до зростання чистого прибутку на 1,36%.

Аналіз ділової активності підприємства відображає ефективність використання ресурсів підприємства та можливості підвищення результативності його господарської діяльності.

Можна виділити наступні етапи фінансового аналізу ділової активності:

- дослідження динаміки і співвідношення темпів зростання абсолютних показників згідно золотого правила економіки (більш детально в розділі 2.3)
- вивчення значень і динаміки показників рентабельності, які характеризують відносну дохідність підприємства;
- аналіз коефіцієнтів стійкого зростання підприємства.

Тому тут спробуємо проаналізувати наступний етап фінансового аналізу - аналіз дохідних показників рентабельності.

До групи дохідних показників рентабельності відносять:

- валову рентабельність реалізації;
- операційну рентабельність реалізації;
- чисту рентабельність реалізації.

Валова рентабельність = валовий прибуток / чистий дохід.

Операційну рентабельність реалізації = операційний прибуток / чистий дохід.

Чиста рентабельність реалізації = чистий прибуток / чистий дохід.

Таблиця 2.14 Аналіз дохідних показників рентабельності за 2018-2020 роки

№ з/п	Показник	Рік		
		2018	2019	2020
1	Валова рентабельність реалізації	9,21	9,54	10,20
2	Операційна рентабельність реалізації	7,32	6,72	6,85
3	Чиста рентабельність реалізації	5,68	5,21	2,75

Джерело: складено автором

Валова рентабельність реалізації характеризує ефективність операційної діяльності, а також ефективність політики ціноутворення. Даний показник показує прибутковість з гривні продажу. З таблиці можна зробити висновок, що найкращою рентабельністю реалізації продукції був у 2020 році і становив 10,2%, це означає, що витрати становили 89,8%.

Операційна рентабельність реалізації вказує на рентабельність підприємства після відрахування витрат на управління та збут товарів, тобто витрат, які не відносяться до виробництва. Зменшення операційної рентабельності свідчить про збільшення адміністративних витрат та витрат на збут.

Чиста рентабельність реалізації характеризує вплив структури капіталу і фінансування підприємства на його рентабельність. З таблиці можна побачити, що у 2020 році даний показник різко зменшився, що може свідчити про збільшення фінансових витрат.

У цілому з таблиці можна зробити висновок, що динаміка показників рентабельності реалізації є негативною. Проте, варто зазначити, що у торгівлі типовою є низька рентабельність реалізації (5%-7%).

Рентабельність - це показник економічної ефективності використання ресурсів. Вона показує чи вдалося підприємству повернути вкладені кошти та на скільки. Залежно від того, з чим порівнюють обраний показник прибутку виокремлюють три групи коефіцієнтів рентабельності: витратні, дохідні та ресурсні.

Почнемо з розрахунку та аналізу витратних показників рентабельності. Витратні показники рентабельності характеризують дохідність витрат і вказують на те, скільки прибутку генерує підприємство на кожну гривню витрат.

Рентабельність продукції є основним витратним показником рентабельності.

$R_{Пр} = \text{валовий прибуток} / \text{собівартість реалізації продукції}$

Таблиця 2.15 Рентабельність продукції за 2018-2020 роки

Показник	Рік		
	2018	2019	2020
Рентабельність продукції	10,15	10,55	11,36

Джерело: складено автором

З таблиці можна зробити висновок, що найбільше прибутку з кожної гривні, витраченої на виробництво, підприємство отримало у 2020 році - 11,36%.

Далі проведемо аналіз дохідних показників рентабельності.

Валова рентабельність = валовий прибуток / чистий дохід.

Операційну рентабельність реалізації = операційний прибуток / чистий дохід.

Чиста рентабельність реалізації = чистий прибуток / чистий дохід.

Таблиця 2.16 Аналіз дохідних показників рентабельності за 2018-2020 роки

Показник	Рік		
	2018	2019	2020
Валова рентабельність реалізації	9,21	9,54	10,20
Операційна рентабельність реалізації	7,32	6,72	6,85

Продовження Таблиці 2.16

Показник	Рік		
	2018	2019	2020
Чиста рентабельність реалізації	5,68	5,21	2,75

Джерело: складено автором

Валова рентабельність реалізації характеризує ефективність операційної діяльності, а також ефективність політики ціноутворення. Даний показник показує прибутковість з гривні продажу. З таблиці можна зробити висновок, що найкращою рентабельність реалізації продукції була у 2020 році і становила 10,2%, це означає, що витрати становили 89,8%.

Операційна рентабельність реалізації вказує на рентабельність підприємства після відрахування витрат на управління та збут товарів, тобто витрат, які не відносяться до виробництва. Зменшення операційної рентабельності свідчить про збільшення адміністративних витрат та витрат на збут.

Чиста рентабельність реалізації характеризує вплив структури капіталу і фінансування підприємства на його рентабельність. З таблиці можна побачити, що у 2020 році даний показник різко зменшився, що може свідчити про збільшення фінансових витрат.

У цілому з таблиці можна зробити висновок, що динаміка показників рентабельності реалізації є негативною.

Отже, аналіз фінансового стану підприємства дає змогу побачити як швидко кошти, вкладені в активи, перетворюються на дохід підприємства. Тому задля максимізації прибутку «Світоч» мусить покращити співвідношення оборотних та необоротних активів шляхом підвищення загальної ліквідності. Підприємство має залучити зовнішні джерела фінансування основної діяльності задля можливості витратити кошти на оптимізацію виробничих стандартів та підвищення якості продукції. Загалом підприємство має позитивні наслідки своєї діяльності. Проте є певні прогалини, де виникають проблеми з управлінням, використанням на функціонуванням капіталом підприємства. Компанія «Світоч» має важку структуру активів і це певний чином впливає на загальні показники компанії та

ефективність її діяльності. Робимо висновок, що діяльність ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є незбалансованою та нестабільною. Було виявлено декілька проблемних статей, хоча навіть деякі з них покращились останнім часом, не зважаючи на кризовий період.

2.3 Аналіз грошових потоків у системі управління підприємством ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Платоспроможність та ліквідність напряму залежать від обсягів і швидкості руху грошових потоків та ефективності їх управління. Тому саме аналіз грошових потоків є основою для оцінки платоспроможності підприємства. З допомогою проведення аналізу грошового обігу можна дати більш об'єктивну оцінку фінансовому стану підприємства.

Аналіз грошових потоків на підприємстві розуміють як процес дослідження системи певних показників, їх формування на підприємстві, виявлення основних тенденцій та закономірностей з метою з'ясування резервів подальшого підвищення ефективності управління ними [37].

Необхідна інформація про грошові потоки підприємства формується у Звіті про рух грошових коштів (Форма №3). Завдяки складання звіту, користувачі фінансової інформації мають змогу отримати повну та неупереджену інформацію про зміни, які відбулися всередині підприємства у грошових потоках та їх еквівалентах за певний (звітний) період. Для аналізу ефективності використання грошових потоків використовуються показники Балансу, Звіту про фінансові результати та дані аналітичного обліку грошових коштів підприємства.

Аналіз формування та ефективності використання грошових коштів виконується з допомогою різних коефіцієнтів, що показують чи достатньо об'ємів грошових коштів для введення підприємницької діяльності, а саме операційної,

інвестиційної та фінансової. Кожне підприємство самостійно обирає методику розрахунку цих коефіцієнтів, вибір методу залежить від інформації, яку компанія бажає отримати в кінцевому результаті [38].

Різні автори по різному рекомендують проводити аналіз грошових потоків на підприємстві, але на нашу думку, не можна чітко виокремити єдиний метод проведення аналізу, адже кожне підприємство веде свою діяльність по-різному, та має право обирати метод оцінки грошових коштів самостійно, залежно від поставлених потреб та задач для виявлення необхідних результатів.

Пропонуємо розпочинати аналіз грошових потоків із загального оцінювання динаміки залишків грошових коштів, прибутку до оподаткування та чистого руху грошових коштів за обраний період, це дасть змогу оцінити тенденції та закономірності їх зміни й рівня абсолютної ліквідності підприємства, а також з'ясувати взаємозв'язок між цими показниками. Результати розрахунків представлені в таблиці 2.17.

Таблиці 2.17 Динаміка залишку грошових коштів, чистого грошового потоку та прибутку до оподаткування АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2018–2020 рр.

№ з/п	Показники	Роки		
		2018	2019	2020
1	Середній залишок грошових коштів, тис. грн	56210,5	33600,5	45745,5
2	Чистий грошовий потік, тис. грн	-8416	64269	-79556
3	Прибуток до оподаткування, тис. грн	157214	156702	91117

Джерело: складено автором

На рисунку 2.4 представлено графічно всі дані, які знаходяться вище у таблиці 2.17

Рисунок 2.4 – Динаміка залишку та чистого грошового потоку та прибутку до оподаткування в період з 2018-2020 років

Джерело: складено автором на основі даних з Таблиці 2.17

Як бачимо з таблиці та рисунку, результати аналізу показують нам, що протягом обраного періоду, підприємство має прибуток до оподаткування, але видно, що чітка тенденція відсутня, адже у 2020 році значно скоротився обсяг прибутку, це пов'язано з періодом пандемії, тому такий спад абсолютно логічно пояснюється саме цією проблемою. Чітка тенденція також відсутня з показником середніх залишків грошових потоків, у 2018 році цей показник має найвище значення, а у 2019 році найнижче. У 2018 та 2020 роках середні залишки більші ніж у 2019 році, проте в результаті господарської діяльності, саме у 2018 та у 2020 роках, підприємство має від'ємний грошовий потік, це пояснюється тим, що було перевищення витрат підприємства над надходженнями.

Наступним етапом спробуємо дати оцінку ефективності використання підприємством ресурсів, тобто аналіз ресурсних показників рентабельності. Ця група показників характеризує величину прибутку, яка припадає на гривню рентабельності. Це допоможе нам краще зрозуміти на скільки ефективно відбувається операційна діяльність на підприємстві та як це впливає на загальні показники прибутковості та платоспроможності підприємства. Нехай це буде як доповнення до розділу 2.2.

Рентабельність оборотного капіталу = операційний прибуток / середня вартість оборотних активів

Рентабельність активів = прибуток до сплати відсотків та податків / середня вартість активів

Рентабельність чистих активів = прибуток до сплати відсотків та податків / середня вартість чистих активів

Рентабельність власного капіталу = Чистий прибуток / Середня вартість власного капіталу

Таблиця 2.18 Аналіз ресурсних показників рентабельності за 2018-2020 роки

№ з/п	Показник	Рік		
		2018	2019	2020
1	Рентабельність оборотного капіталу	17,82	17,10	18,13
2	Рентабельність активів	11,44	9,61	4,79
3	Рентабельність чистих активів	13,76	12,96	6,92
4	Рентабельність власного капіталу	11,24	7,19	3,69

Джерело: складено автором

Рентабельність оборотного капіталу вказує на здатність підприємства отримувати прибуток від операційної діяльності. Цей показник показує масу прибутку, що припадає на 1 грн оборотного капіталу підприємства. З таблиці можна зробити висновок, що найбільшою масою прибутку на 1 грн оборотного капіталу була у 2020 році - 18,13%.

Рентабельність активів характеризує те, на скільки ефективно підприємство використовує свої активи для отримання прибутку. Чим вищий показник, тим більш ефективним є весь процес управління, адже показник рентабельності активів формується під впливом всієї діяльності компанії. Отже, з таблиці видно, що ефективність управління з роками знижується.

Рентабельність чистих активів вказує на те, на скільки ефективно підприємство використовує чисті активи (ВК та ДЗ). Тенденція на обраному підприємстві є негативною.

Рентабельність власного капіталу показує, наскільки ефективно підприємство використовує власний капітал. Показує, яка віддача (норма прибутку) на вкладений власний капітал. Зменшення цього показника є негативною тенденцією.

Далі варто охарактеризувати роль грошових потоків у формуванні оборотного капіталу підприємства. Відповідно до НП(С)БО 1 [39] термін «оборотний капітал» є більш ширшим, ніж «оборотні кошти», включаючи елемент «поточні фінансові інвестиції». У більшості українських підприємств відсутні поточні фінансові інвестиції, тому на практиці ці терміни ототожнюють. Оборотний капітал підприємства знаходиться у II розділі балансу та має назву «оборотні активи».

Тож, для того щоб оцінити динаміку оборотних коштів статті активу балансу, варто поділити їх на окремі групи. Єдиної думки, щодо групування серед авторів не існує, проте В.І. Осипов [40] поділяє елементи розміщення оборотних коштів на п'ять груп, це: товарно-матеріальні цінності, відвантажені товари та надані послуги, дебітори, грошові кошти, інші оборотні кошти. А ось В. О. Подольська [41] зазначає, що оборотні активи варто поділити за ознакою ліквідності. Тому далі проведемо групування оборотних активів залежно від рівня їх ліквідності.

Найбільш ліквідними активами є грошові кошти на їх еквіваленти, сюди ми відносимо такі коди балансу: 1160, 1165. До середньоліквідних активів відносимо кошти у розрахунках, це коди: 1130, 1155, 1190. І остання група – низьколіквідні активи. До цієї групи відносяться запаси та витрати підприємства (1100 та 1170 коди рядка балансу).

Саме структура оборотних коштів показує фінансовий стан підприємства та відображає рівень фінансово-економічної роботи даного підприємства. У таблиці 2.19 показано структуру оборотних активів обраного підприємства.

Таблиця 2.19 Аналіз оборотних активів за елементами ліквідності за 2018-2020 роки.

№ з/п	Показники	Роки			Відхилення (+,-) від			
					2019 до 2018		2020 до 2019	
		2018	2019	2020	у сумі	у %	у сумі	у %
1	Гроші та їх еквіваленти	29041	83380	8111	54339	197,4	-75269	90,3
2	Кошти у розрахунках	5545	8705	7839	3160	56,9	-866	-9,9
3	Запаси та витрати	204064	225400	211401	21336	10,4	-13999	-6,2
4	Оборотні активи	928197	990139	943062	61942	6,7	-47077	-4,8

Джерело: складено автором

Наступний рисунок 2.5 показує динаміку оборотних активів за період 2018-2020 років.

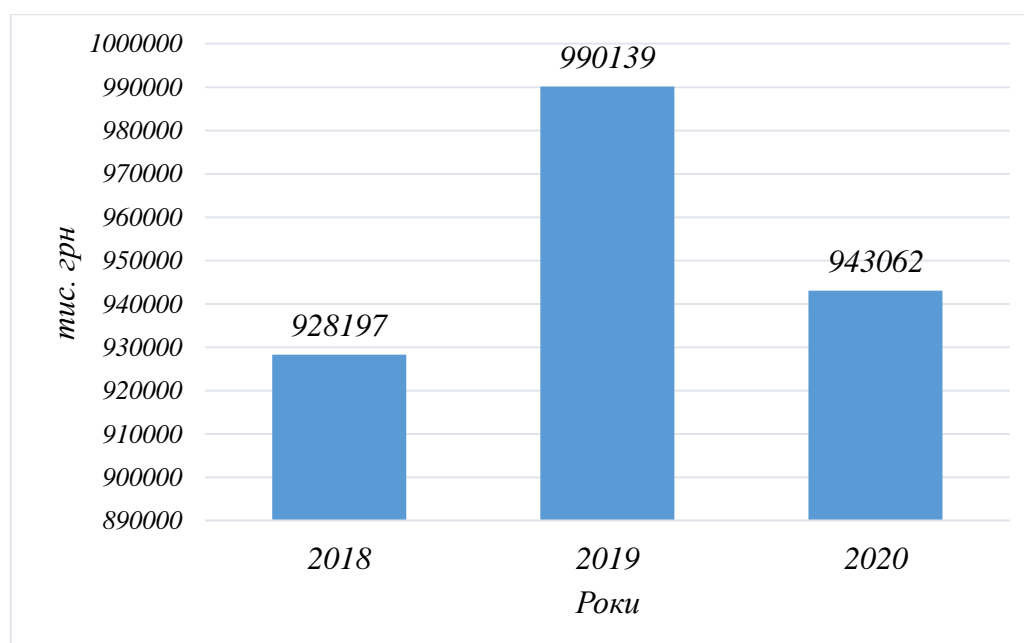

Рисунок 2.5 – Динаміка оборотних активів підприємства АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за 2018-2020 роки.

Джерело: складено автором на основі даних з Таблиці 2.19

За даними таблиці можемо помітити, що найбільше відхилення відбулося з грошима та їх еквівалентами у 2018 та 2019 роках. У 2019 році бачимо значне збільшення даного показника, що у відсотках дорівнює 197,4%, а це майже 200% різниця між 2018 та 2019 роком. Це ми і бачимо з рисунку, що оборотні активи у 2019 році мають найбільше значення, а це свідчить про те, що саме у цьому році підприємство розширило обсяги своєї діяльності, а в 2020 році ці показники спад,

що знову пояснюється кризою, яка була спричинена пандемією COVID-19. Така ж тенденція спостерігається і з іншими показниками (у 2019 вони зросли, відносно 2018 року, а в 2020 році значно знизились). За останні три роки вартість оборотних активів зростає на 1,6%.

Далі варто проаналізувати структуру оборотних активів за елементами ліквідності. Найбільшу частку в структурі оборотних активів займають запаси та витрати (приблизно 20% від загального обсягу оборотних активів), а це низьколіквідні активи. А найнижчу питому вагу в оборотних активах складають середньоліквідні – кошти у розрахунках. Це означає, що дебіторська заборгованість складає найнижчу частку в обсязі оборотних активів, проте на підприємстві переважну частку складають низьколіквідні активи. А це, в свою чергу, знижує ліквідність балансу загалом.

Далі спробуємо дослідити динаміку і співвідношення темпів зростання абсолютних показників згідно золотого правила економіки у 2020 році у порівнянні з 2019 та у 2019 у порівнянні з 2018.

Таблиця 2.20 Темпи приросту активів та фінансових результатів підприємства у 2018-2019 роках

№ з/п	Показник, тис. грн.	2019, тис. грн.	2018, тис. грн.	Темп зростання, %	Темпи приросту, %
1	Чистий дохід	2440593	2260086	107,99	7,99
2	Активи	1912262	1374123	139,16	39,16
3	Чистий прибуток	127222	128339	99,13	-0,87

Джерело: складено автором

З наведеної вище таблиці можна зробити висновок, що для «Львівської кондитерської фабрики «Світоч»» золоте правило економіки майже не виконується. Тобто маємо наступне:

$$100\% < T_a > T_{чд} > T_{чп}$$

По-перше, темп зростання активів підприємства є більшим за 100%, тож можна стверджувати, що підприємство активно нарощує масштаби діяльності або ж розвиває свій економічний потенціал.

По-друге, темп зростання активів є більшим за темп зростання чистого доходу, а це, в свою чергу, свідчить, що виручка підприємства не зростає швидше за економічний потенціал - ресурси на підприємстві використовуються не інтенсивно.

По-друге, темп зростання активів є більшим за темп зростання чистого доходу, а це, в свою чергу, свідчить, що виручка підприємства не зростає швидше за економічний потенціал - ресурси на підприємстві використовуються не інтенсивно.

Таблиця 2.21 Темпи приросту активів та фінансових результатів підприємства у 2019-2020 роках

№ з/п	Показник, тис. грн.	2020, тис. грн.	2019, тис. грн.	Темп зростання, %	Темпи приросту, %
1	Чистий дохід	2 560 385	2 440 593	104,9%	4,9
2	Активи	1 888 375	1 912 262	98,75%	-1,25
3	Чистий прибуток	70 444	127 222	55,3%	-44,7

Джерело: складено автором

З наведеної вище таблиці можна зробити висновок, що для «Львівської кондитерської фабрики «Світоч»» золоте правило економіки майже не виконується. Тобто маємо наступне:

$$100\% > T_a < T_{чд} > T_{чп}$$

По-перше, темп зростання активів підприємства є меншим за 100%, тож не можна стверджувати, що підприємство активно нарощує масштаби діяльності або ж розвиває свій економічний потенціал. Хоча в нашому випадку темп приросту не є вкрай негативним (-1,25%), золоте правило в цьому аспекті все ж не виконується.

По-друге, темп зростання активів є меншим за темп зростання чистого доходу, а це, в свою чергу, свідчить, що виручка підприємства зростає швидше за економічний потенціал - ресурси на підприємстві використовуються інтенсивно.

По-третє, варто зауважити, що темп зростання чистого доходу є більшим за темп зростання чистого прибутку. Тобто обсяги реалізації зростають активніше за прибуток підприємства, що свідчить про зменшення рівня рентабельності продажів – показника суми прибутку, який отримає підприємство з кожної гривні проданої продукції.

Отже, ми не можемо зробити висновок, що «Світоч» оптимально нарощує активи, адже золоте правило економіки порушено в двох вищезазначених місцях.

Наступним кроком спробуємо проаналізувати ефективність руху грошових потоків на підприємстві. Для цього варто використати різні види розрахунків коефіцієнтів. Всі дані взяті з балансу підприємства.

Розпочнемо з коефіцієнтів ліквідності грошового потоку, поточної платоспроможності та абсолютної платоспроможності. Розрахунки представлені в таблиці 2.22

Таблиця 2.22 Розрахунок коефіцієнтів ліквідності та платоспроможності грошового потоку підприємства «Світоч» за 2018-2020 роки.

№ з/п	Показник	Роки			Зміна	
		2018	2019	2020	2019 до 2018	2020 до 2019
1	Коефіцієнт ліквідності грошового потоку	0,96	0,99	0,95	0,03	-0,04
2	Коефіцієнт поточної платоспроможності	0,99	1,08	1,03	0,09	-0,05
3	Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	0,09	0,14	0,08	0,05	-0,06

Джерело: складено автором

Коефіцієнт ліквідності грошового потоку визначається як частка вхідних та вихідних грошових потоків, тобто загальну суму притоку грошових коштів ділимо на загальну суму відтоку грошових коштів. Нормативом вважається показник дорівняє або більше одиниці. З таблиці бачимо, що коефіцієнт ліквідності грошового потоку знаходиться в межі нижче одиниці. Це показує нам те, що грошові потоки на підприємстві не є ліквідними, а це значить, що не вистачає грошових потоків, які змогли б покрити відтік грошових коштів. Зміна в роках має не велике відхилення, у 2019 році цей показник максимально був наближений до норми.

Коефіцієнт поточної платоспроможності показує, наскільки надходження від операційної (поточної) діяльності покривають витрати на господарський оборот – як бачимо в таблиці показники мають позитивну тенденцію – у 2019 та 2020 роках цей показник вищий за одиницю, а це означає, що підприємство має кошти (від операційної діяльності), щоб покрити витрати на господарську діяльність.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, що грошових коштів (абсолютно ліквідних активів) недостатньо для негайного погашення всіх поточних зобов'язань – у 2020 році цей показник має найнижче значення, яке дорівнює 0,08.

Як можемо спостерігати з таблиці усі зазначені показники у 2019 році зросли у порівнянні з 2018 роком, але вже у 2020 знову знизились. Тому робимо висновок, що грошові кошти на підприємстві не є ліквідними та їх не вистачає для того, щоб покрити всі необхідні витрати.

Наступний показники, який покаже нам достатність грошових коштів на фінансування власних потреб називається: достатність грошового потоку на самофінансування.

Коефіцієнт достатності грошового потоку на самофінансування розраховується за такою формулою: (Притік грошових коштів від операційної діяльності – відтік грошових коштів від операційної діяльності)/відтік грошових коштів від інвестиційної діяльності. Результати цих обчислень показали наступні результати: за 2018 рік цей коефіцієнт становить -0,23, 2019 році – 0,45, 2020 – 0,35. Тому робимо висновок, що грошових коштів у підприємства не вистачає для самофінансування, тобто компанія потребує коштів із ззовні, для фінансування їхньої діяльності.

Наступним етапом буде обчислення коефіцієнтів ефективності та рентабельності грошових потоків. Результати представлені в таблиці 2.23.

Таблиця 2.23 Аналіз коефіцієнтів ефективності та рентабельності грошових коштів.

№ з/п	Показник	Роки			Зміна	
		2018	2019	2020	2019 до 2018	2020 до 2019
1	Коефіцієнт ефективності грошових потоків	-0,04	-0,001	-0,05	0,04	-0,05
2	Коефіцієнт рентабельності притоку грошових коштів	0,05	0,04	0,02	-0,01	-0,02
3	Коефіцієнт рентабельності відтоку грошових коштів	0,05	0,05	0,03	0	-0,02
4	Коефіцієнт рентабельності залишку грошових коштів	2,3	3,8	1,5	1,5	-2,25

Продовження Таблиці 2.23

№ з/п	Показник	Роки			Зміна	
		2018	2019	2020	2019 до 2018	2020 до 2019
5	Коефіцієнт рентабельності грошових витрат за операційною діяльністю	-0,01	0,09	0,03	0,09	-0,06

Джерело: складено автором

Коефіцієнт ефективності грошових потоків розраховується як різниця притоку і відтоку грошових коштів, поділений на відтік. Як бачимо з таблиці ефективність грошових потоків показує негативні результати, що говорить нам про те, що вхідні грошові кошти не в змозі покрити вихідні потреби підприємства, тому цей показник є від'ємним. Робимо висновок, що ефективність грошових коштів замала. Проте відхиляється даний показник на небагато пунктів, але навіть не значне відхилення може сприяти проблемам на підприємстві.

Коефіцієнти рентабельності притоку та відтоку розраховується як частка чистого прибутку на суму відтоків чи притоків грошових коштів. Дані показники показали однаковий результат і мають позитивне значення. Рентабельність показує співвідношення чистого прибутку до витрат, а саме говорить про зміну кількості гривень чистого грошового потоку.

Коефіцієнт рентабельності залишку грошових коштів показує достатність розмірів залишкових коштів на підприємстві. Результати показали нам додатні числа (2018 рік - 2,3; 2019 рік – 3,8; 2020 рік – 1,5) тому можемо сказати, що підприємство має залишкові кошти, які варто пустити в оборот, щоб максимальна сума коштів була задіяна в діяльності підприємства і покривала необхідні поточні витрати.

Коефіцієнт рентабельності грошових витрат від операційної діяльності розраховується як різниця притоку і відтоку грошових коштів від операційної діяльності поділена на відтік ГК від ОД. Тут бачимо негативне відхилення у 2018 році (-0,01), але вже в 2019 та 2020 роках цей показник підвищився, і вказує нам на те, що було перевищення витрат грошових коштів за операційною діяльністю.

Провівши аналіз притоків і відтоків грошових коштів, ми можемо зробити висновок, що підприємство має дефіцитний грошовий потік, а відтоки

перевищують притоки. Така ситуація призводить до зниження платоспроможності та ліквідності. Потім створюються проблеми з невчасним погашенням кредиторської заборгованості, невчасної виплати заробітної плати, а це, в свою чергу, призводить до зниження продуктивності праці та посилення штрафних санкцій.

Отже, грошові потоки займають значне місце у формуванні оборотного капіталу, що забезпечує підтримання ліквідності та платоспроможності підприємства на достатньому рівні. Результати проведеного аналізу показали, що АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» має певні проблеми при управлінні грошовими потоками. Грошові потоки не є ліквідними, проте деякі показники показали позитивну тенденцію, а негативні мають не вагоме відхилення від норми. Але навіть невелике відхилення може спричинити ряд проблем для підприємства. Це сигналізує про те, що підприємство може втратити свою платоспроможність, тому компанія має посилити увагу до управління грошовими потоками, а також має розробити інструменти та ряд певних заходів. Що допоможуть покращити ситуацію всередині підприємства і в подальшому вирішити проблеми з неефективністю управління грошовими потоками.

3 РОЗДІЛ

ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПАТ «ЛЬВІВСЬКА КОНДИТЕРСЬКА ФАБРИКА «СВІТОЧ»

3.1 Проблеми управління грошовими потоками на підприємстві «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку шляхом збалансування обсягів надходження і витрачання грошових коштів та їх синхронізації в часі [42].

Грошові потоки відіграють важливу роль у забезпеченні фінансової стійкості, конкурентоспроможності, ліквідності, платоспроможності та безперервності виробництва високоякісної продукції. Першим та головним етапом в управлінні грошових потоків є їх оцінка та аналіз вхідних та вихідних потоків окремо по кожному виду діяльності. Цей аналіз був проведений у розділі 2.3. Наступним етапом, після аналізу, є виявлення основних проблем та прогалин в управлінні грошовими коштами на підприємстві. А вже кінцевим етапом має бути представлення конкретних напрямів та шляхів покращення ситуації на підприємстві чи усунення виявлених проблем.

За дослідженнями Кузнєцової А. І. [43]: основною метою управління грошовими потоками є забезпечення можливості гнучкого реагування на зміни ринкової ситуації; підвищення ефективності діяльності шляхом прийняття рішень для вирішення поставлених проблем; здійснення організаційних та фінансових змін на підприємстві, шляхом виявлення прогалин на рівні всіх підрозділів; здійснення аналізу можливих альтернативних варіантів та можливих шляхів на пряму; демонстрація можливостей зростання і прибутковості потенційним інвесторам, тощо.

Кожне підприємство самостійно обирає методику аналізу та здійснює оцінку своєї діяльності, опираючись на сферу, в якій працює компанія. Але механізм функціонування управління грошовими потоками має ґрунтуватись на системності, ефективності, багатоваріантності та бути обов'язковим для всіх підприємств.

У більшості наукових публікацій, відсутні проблеми в управлінні грошовими потоками підприємства. Це пов'язано з тим, що в сучасних умовах розвитку економіки, процес управління грошовими потоками є синтезом великої кількості наукових напрямків. Цей перелік постійно розширюється з поглибленням нових аналізованих аспектів, які впливають на процес життєдіяльності підприємств. Але можна виділити деякі головні та найбільш розповсюдженні проблеми для багатьох підприємств.

Для вітчизняних підприємств існують певні основні проблеми управління грошовими потоками, з якими вони стикаються у ході введення своєї господарської діяльності.

До цих проблем ми можемо віднести:

- управління грошовими коштами являє собою управління залишком грошових коштів на рахунках;
- процес управління не фокусується на цілях самого підприємства;
- неоднозначність або відсутність управління грошовими потоками в розрізі окремих видів діяльності (операційної, інвестиційної та фінансової);
- відсутність таких посад як фінансового та інвестиційного менеджера, а також управляючого грошовими коштами;
- проблема наявності прибутку, але відсутності грошей.

Такі проблеми тягнуть за собою ряд інших, і для того, щоб їх усунути потрібно проводити глибокий аналіз усіх видів діяльності, а також організаційної структури підприємства.

У цьому розділі спробуємо визначити основні проблеми в діяльності АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

Важливим елементом в аналізі управління грошовими потоками є оцінка стійкого зростання підприємства.

Стійке зростання підприємства означає таке зростання, при якому компанія не завдає шкоди своїм фінансовим ресурсам і не змінює фінансового ризику. Цей показник допомагає нам зрозуміти чи є підприємство фінансово стійким, та чи має з цим проблеми, адже якщо дані коефіцієнти знаходяться поза нормою, то це свідчить про недостатність активів та збільшення фінансового ризику. А чим вищий фінансовий ризик, тим менше коштів зможе залучити компанія ззовні. Тому цей показник є досить вагомим для виявлення прогалин у веденні фінансової діяльності на підприємстві.

$$\text{Коефіцієнт внутрішнього зростання} = \text{ЧП} - \text{Д} / \text{А}_{\Pi} = \text{ЧП}^{\text{РП}} / \text{А}_{\Pi}$$

$$\text{Коефіцієнт стійкого зростання} = \text{ЧП} - \text{Д} / \text{ВК}_{\Pi} = \text{ЧП}^{\text{РП}} / \text{ВК}_{\Pi}$$

Таблиця 3.1 Коефіцієнти стійкого зростання підприємства 2018-2020 роки

№ з/п	Показник	Рік		
		2018	2019	2020
1	Коефіцієнт внутрішнього зростання	0,09	0,09	0,04
2	Коефіцієнт стійкого зростання	0,11	0,11	0,06

Джерело: складено автором

На рисунку 3.1 показано результати даного обчислення, коефіцієнти внутрішнього та стійкого зростання за 2018-2020 роки.

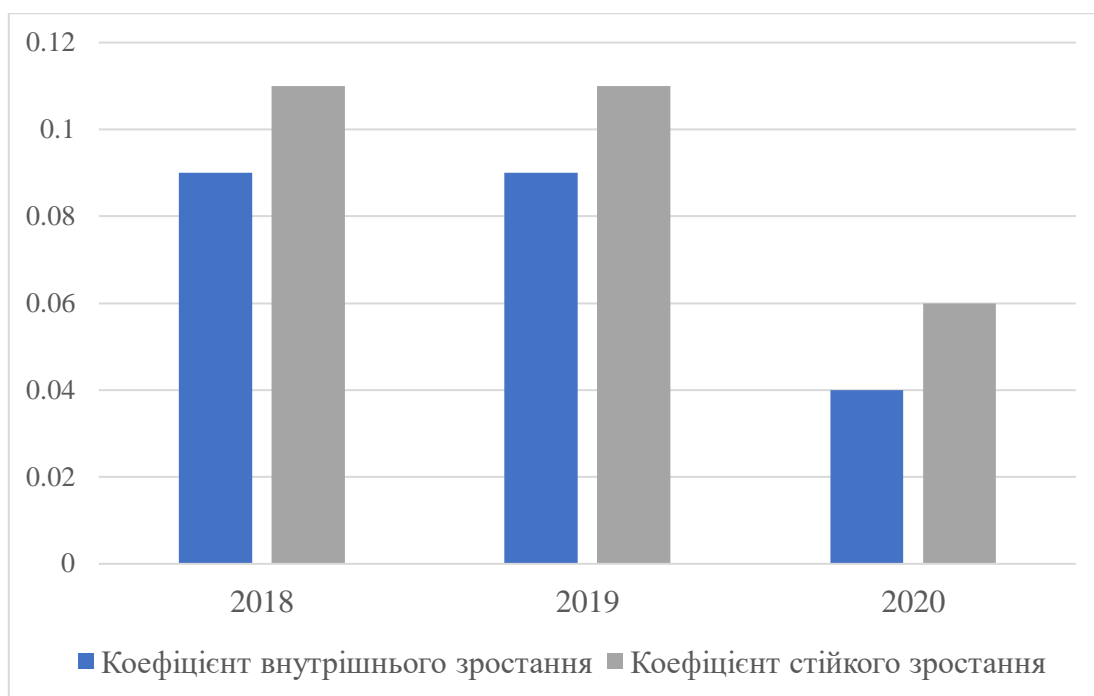

Рисунок 3.1 – Результати обчислень коефіцієнтів зростання на підприємстві «Світоч»

Джерело: складено автором на основі даних з Таблиці 3.1

Коефіцієнт внутрішнього зростання говорить про можливість підприємства нарощувати оборотні та необоротні активи за рахунок внутрішніх джерел фінансування. З таблиці можна зробити висновок, що дане підприємство у 2018 році могло розширювати свою діяльність без залучення зовнішнього фінансування з максимальними темпом приросту обсягу реалізації 9%, у 2019 - також 9%, а 2020 - 4%.

Коефіцієнт стійкого зростання вказує на максимально можливе зростання без змін фінансового ризику, для підвищення цього показника підприємству слід підвищувати загальну ліквідність, шляхом зменшення поточних зобов'язань та збільшенням оборотних активів. Також значно впливає на зростання частка реінвестованого прибутку на розвиток виробництва, тому підприємству доцільно і надалі нарощувати цю частку. Позитивно впливає на збільшення стійкості економічного зростання збільшення рентабельності продажів. В якості рекомендацій підприємству доцільно звернути увагу на збутову та цінову політику для збільшення попиту на продукцію.

Як зазначалось вже раніше, існує різна класифікація грошових потоків підприємства. Характеризуючи всі види грошових потоків, варто звертати увагу на те, що вони всі між собою дуже взаємодіють. Це означає що, якщо існує деяка недостатність одного з виду, то в подальшому це буде зумовлено і нестачею інших видів цих потоків.

За методом обчислення обсягу грошових потоків виділяють валовий та чистий грошові потоки. Ці показники можуть бути як додатні, так і від'ємні. Валовий грошовий потік показує сукупність надходжень або витрат коштів у визначеному періоді часу в розрізі окремих його інтервалів, а чистий грошовий потік характеризує різницю між вхідними і вихідними грошовими потоками у аналізованому періоді в розрізі окремих його інтервалів. Чистий грошовий потік є найважливішим результатом фінансової діяльності підприємства, багато в чому визначає фінансову рівновагу і темпи зростання його ринкової вартості.

Чистий грошовий потік впливає на кінцевий залишок активів підприємства. Від'ємний чистий потік показує, що підприємство в цей період не мало прибутків та працювало в мінус, а занадто високий чистий потік залишає за собою залишки грошових коштів, які потім підприємство може не правильно задіяти чи взагалі ніяк не задіяти.

На обраному підприємстві «Світоч» за аналізований період чистий грошовий потік мав найнижче від'ємне значення у 2020 році (-79 556 тис. грн), у 2018 році (-8 416 тис. грн), тоді як в 2019 році (64 269 тис. грн). Тут ми можемо сказати, що надлишковим грошовим потоком є показник 2019 року. Це говорить нам про те, що в процесі здійснення господарської діяльності є високий показник об'ємів чистого грошового потоку, який не був задіяний та не був використаним в процесі діяльності. Тоді в свою чергу в 2018 та 2020 роках грошові потоки визначаємо як дефіцитні. Надходження коштів значно нижче за потреби підприємства і це свідчить про те, що компанія не в змозі покрити повністю власні витрати, тому має залучати кошти ззовні. Тому робимо висновок, що компанія є фінансово залежною від зовнішніх ресурсів.

Вільний грошовий потік показує суму чистих грошових потоків від операційної та інвестиційної діяльності та показує рівень фінансової залежності компанії від зовнішніх джерел. Він визначається шляхом додавання чистого грошового потоку від операційної діяльності та чистого грошового потоку від інвестиційної діяльності. За аналізований період (за 2018 рік = -8 416 тис. грн; за 2019 рік = -214 145 тис. грн; за 2020 рік = -73 993 тис. грн) у компанії не виявилось вільних коштів, адже всі показники мають від'ємне значення, що підтверджує наш висновок про те, що підприємство має дефіцитні грошові потоки і не може самостійно, без зовнішніх ресурсів, покрити власні потреби.

Управління фінансами є невід'ємною складовою існування та сталого розвитку кожного підприємства. В нових умовах економічного розвитку та високої конкуренції, активне та ефективне управління грошовими потоками має стати на перше місце в управлінні фінансовою діяльністю підприємства, а саме його ліквідністю, платоспроможністю, дохідністю, тощо.

Управління ліквідністю підприємства тягне за собою обов'язкову їх необхідність, адже якщо управління буде відсутнє або погане, це буде провокувати виникнення певних нових проблем, кожна з якої вимагає конкретні вирішення. До таких проблем відносимо:

- витрати перевищують надходження; виникнення дефіциту коштів; низька ліквідність;
- надходження перевищують витрати – надлишкові грошові потоки та надлишкова ліквідність;
- розбалансованість грошових потоків вказує на стан фінансової не рівноваги та відсутність ліквідності.

Основною виявленою проблемою на підприємстві АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» є не оптимізована структура фінансових потоків та капіталу. Потоки надходжень та витрачання не зовсім погодженні між собою, адже виникає постійний дефіцит коштів. Грошові потоки підприємства не ліквідні.

Також, на основі проведеного аналізу, можемо виділити наступні проблеми, які потребують виправлення. Ці проблеми мають стати ключовими для визначення нових можливостей та пріоритетних напрямків для підприємства «Світоч»:

- погане співвідношення оборотних та необоротних активів, що спричинено важкою структурою активів;
- нестача зовнішніх джерел фінансування;
- використання активів не оптимально;
- високі запаси господарських матеріалів та грошових коштів;

Отже, грошові потоки є результатом операційної, фінансової та інвестиційної діяльності компанії. Керівництво підприємства має прагнути до підвищення та збалансування обсягу та загальної структури грошових потоків. Адже тільки правильно організована структура управління дає можливість підвищити рівень виробництва та прибутковості. Також від правильного управління залежить фінансова стійкість та подальший розвиток підприємства. Зважаючи на проведений аналіз, робимо висновок, що є певна кількість факторів, які негативно впливають на діяльність підприємства, ці проблеми значною мірою впливають на ліквідність та платоспроможність підприємства. З урахуванням вище зазначених факторів, підприємство має деякі прогалини в управлінні своїх грошових коштів, та має налаштувати цю систему більш якісно, задля покращення загального стану компанії та ефективності його функціонування.

3.2 Пріоритетні напрямки розвитку та пропозиції щодо вдосконалення управління грошовими потоками підприємства «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Ефективне управління грошовими потоками на підприємстві забезпечується шляхом виявлення взаємозв'язку між грошовими потоками та прибутку. Прибуток залежить від багатьох факторів, але він, в першу чергу, є результатом ефективності кругообігу грошових коштів. Для того, щоб максимізувати прибуток, варто не тільки досліджувати один напрямок, варто проаналізувати роботу підприємства в

розділі кожного виду його діяльності. Тому для того, що визначити основні напрямки розвитку та вдосконалення роботи підприємства, варто проводити всебічний аналіз фінансового стану та грошових потоків компанії, та враховувати різні фактори, які можуть впливати на його діяльність.

Тому на основі здійсненого комплексного аналізу фінансового стану та управління грошових потоків, а також виявлення основних проблем ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» за останні 3 роки ми можемо зробити висновки про можливості та пріоритетні напрямки розвитку обраного підприємства. Сюди відносимо:

1. Покращення співвідношення оборотних та необоротних активів.

Як вже зазначалось, «Світоч» у 2020 році має важку структуру активів, адже частка необоротних активів, становить більше 40%, що ми прослідковуємо через коефіцієнт постійності (51% за 2020 рік). При цьому ж коефіцієнт мобільності, відповідно, є меншим за 60%, що також підтверджує чутливість до зміни виручки. В свою чергу, коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів демонструє, що приріст оборотних активів став меншим за приріст необоротних активів у 2020 році.

Цю ситуацію можна виправити, нарощуючи обсяги оборотних активів, аби забезпечити вищу ліквідність та мобільність ресурсів. Також це може знизити ризик, що виникає через залежність від зміни виручки.

2. Залучення зовнішніх джерел фінансування основної діяльності

Проведення аналізу фінансового стану АТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»» показало, що підприємство за останні 3 роки має абсолютну фінансову стійкість. Утім це не є позитивним фактором, адже підприємство взагалі не залучає додаткові зовнішні ресурси для здійснення своєї діяльності, хоча за їх рахунок могло б збільшити виробничі потужності. Нашою рекомендацією є залучення зовнішніх коштів за допомогою довгострокової позики.

3. Використання операційного та фінансового левериджу.

Використовуючи розрахунки фінансового та операційного левериджів, ми можемо збільшити чистий прибуток в два етапи:

- за результатом 2020 року зростання обсягу продажів на 1% призведе до зростання прибутку до виплати відсотків і податків на 1,43%.
- за результатом 2020 року зростання прибутку до сплати відсотків на 1% призводить до зростання чистого прибутку на 1,36%.

4. Максимізація прибутку від використання активів підприємства.

На основі проведеного аналізу, ми можемо стверджувати, що «Світоч» не використовує свої активи оптимально. Для «Світоч» золоте правило економіки майже не виконується, маємо наступне:

$$100\% > T_a < T_{чд} > T_{чп}$$

$$100\% > 98,75\% < 104,9\% > 55,3\%$$

Темпи приросту чистого прибутку повинні бути більше за темпи приросту чистого доходу, а темпи приросту чистого доходу більші за темпи приросту вкладених активів, тобто активи мають окупатися швидшими темпами. Як ми можемо побачити, ресурси використовуються не оптимально. Максимізація використання активів підприємством може відбутися за допомогою наступних факторів:

- удосконалювати організацію торгівлі, упроваджувати прогресивні форми і методи продажу;
- удосконалювати розрахунки з постачальниками і покупцями
- звести до мінімуму запаси господарських матеріалів, малоцінних предметів, інвентарю, спецодягу на складі, скоротити підзвітні суми, витрати майбутніх періодів;
- не допускати довгострокової дебіторської заборгованості

5. Підвищення конкурентоспроможності на вітчизняному ринку.

Як вже зазначалося (розділ 2.1), наразі на вітчизняному ринку Світоч займає лише 3% ринку кондитерських виробів. Ми можемо зробити висновки про недостатню конкурентоспроможність товару «Світоч». Для максимізації прибутку підприємство мусить покращити якість товару. «Світоч» може досягнути цього наступним чином:

- підприємство мусить враховувати, які тенденції відбуваються на ринку кондитерських виробів
- підприємство мусить витратити більше коштів на рекламу
- підприємство може покращити технологію виробництва та зробити шоколад смачнішим
- підприємство може зробити ребрединг задля звернення уваги на нову продукцію
- підприємству доцільно звернути увагу на збутову та цінову політику для збільшення попиту на продукцію

6. Оптимізувати структуру фінансових потоків.

Неефективне управління грошовими потоками призводить до зниження ліквідності та платоспроможності підприємства. А це в свою чергу призводить до великих об'ємів дефіцитних чи, навпаки, зайвих коштів, які в подальшому втрачають свою цінність та не використовуються за призначенням. Якщо створити всі необхідні умови для якісного обігу грошових коштів, то вони почнуть правильно та ефективно працювати в загальній системі фінансової діяльності підприємства та приносити бажані прибутки компанії. Саме оптимізація допомагає зберегти всі необхідні кошти, без подальших втрат та ефективно використовувати всі грошові кошти за їхньою цілеспрямованістю.

Робимо висновок щодо загальних пропозицій покращення ефективності діяльності та максимізації прибутку, компанія «Світоч» мусить покращити співвідношення оборотних та необоротних активів шляхом підвищення загальної ліквідності. Підприємство має залучити зовнішні джерела фінансування основної діяльності задля можливості витратити кошти на оптимізацію виробничих стандартів та підвищення якості продукції. «Світоч» задля максимізації прибутку мусить: оптимізувати структуру управління грошовими потоками; вибудовувати лояльність покупців до свого бренду; збільшувати свою частку на ринку кондитерських виробів шляхом підвищення якості продукції, її реклами та загального ребредингу; тощо.

Рух грошових коштів це процес, в результаті якого виникає прибуток та фінанси, тобто виникають фінансові відносини між різними суб'єктами, грошові потоки та фонди. Тому управління грошовими потоками забезпечує аналіз грошових коштів, розробку плану та обліку їх руху. На рисунку 3.2 представлена схема організаційної структури процесу управління грошовими потоками на підприємстві ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч».

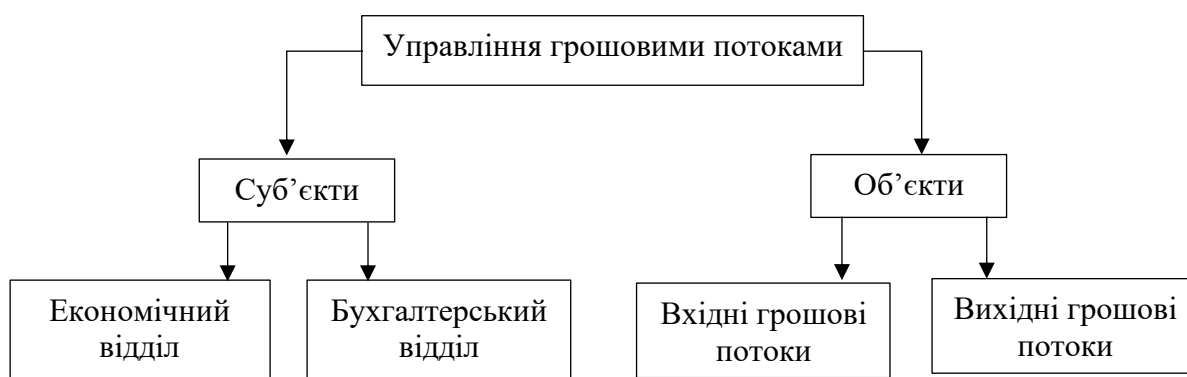

Рисунок 3.2 – Організаційна структура управління грошовими потоками

Джерело: складено автором на основі даних [45-47]

До суб'єктів процесу управління грошовими потоками відносимо підрозділи, що беруть безпосередню участь в управлінні грошовими коштами. Бухгалтерський та економічний відділи контролюють та забезпечують своєчасність оплати рахунків, складають та затверджують плани надходжень та витрачання грошових коштів, тощо.

Об'єктами системи управління грошовими потоками виступають вхідні та вихідні грошові потоки. Це надходження від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності; грошові виплати постачальникам та іншим суб'єктам; виплати на заробітну плату персоналу та інші надходження чи витрати компанії.

Тому на кожному з етапів стоїть велика відповідальна робота, і для того, щоб робота була злагоджена та ефективна, кожна ланка має враховувати всі фактори, які різною мірою впливають на кінцевий фінансовий результат. До цих факторів можуть відноситись: обсяг фінансово-господарської діяльності; обсяги запасів товарно-матеріальних цінностей; рівень цін; економічна ситуація в країні;

податкова система; платоспроможність компанії; зміст вкладених угод та договорів; тощо.

Одним із ключових етапів організації процесу управління грошовими потоками є оптимізація грошових потоків. Вона допомагає підтримувати фінансову рівновагу підприємства. У процесі оптимізації значну роль відіграє аналіз інформації. Адже це допомагає обґрунтувати вибір конкретного напрямку оптимізації. Наступним кроком вже є оцінка отриманих результатів вибору і вже після цього підприємство зможе надати інформацію про досягнення мети оптимізації.

Ефективне управління грошовими потоками забезпечується завдяки збалансованості вхідних та вихідних потоків. На аналізованому підприємстві виникли розбіжності, і тому проблема розбалансованості для даного підприємства є актуальною. Дефіцит і надлишок грошових коштів негативно впливають на кінцеві результати діяльності компанії. Дефіцит грошових коштів значною мірою знижує ліквідність та рівень платоспроможності підприємства, а надлишок коштів провокує втрату реальної вартості тимчасово вільних коштів (причиною може стати інфляція – тоді оборотність капіталу уповільнюється і частина потенційного прибутку втрачається).

Тому для того, щоб досягти збалансованості дефіцитного грошового потоку, підприємству варто розробити заходи для прискорення залучення коштів, але деякі заходи зможуть підвищити рівень абсолютної платоспроможності в короткостроковому періоді, тому можуть виникнути проблеми дефіцитності грошових потоків у майбутньому. Для того, щоб обійти ці проблеми, паралельно мають розроблятися заходи для збалансованості дефіцитного грошового потоку в довгостроковому періоді (заходи для збільшення додатного грошового потоку, залучення довгострокових кредитів, залучення інвесторів, тощо).

Отже, управління грошовими потоками це найважливіша частинка фінансової діяльності підприємства, воно включає в себе всю систему управління, контролю та планування та задіє майже всі ланки організаційної системи компанії. Саме ефективність управління грошовими потоками забезпечується збалансованістю

вхідних та вихідних грошових коштів, підтримкою або підвищенням ліквідності і платоспроможності підприємства, раціональністю використання фінансових ресурсів, тощо. У даному підрозділі було сформульовано певні фактори, які мають бути враховані під час управління фінансовою діяльністю. Також важливими є заходи, які зможуть підвищити ділову активність, фінансову стійкість, ліквідність та платоспроможність підприємства, адже було виявлено ряд проблем, які значною мірою впливають на негативний кінцевий результат компанії. Тому основним і першочерговим завданням компанії є налагодити збалансованість додатного та від'ємного грошового потоку для покращення загального фінансового стану. Вже наступним етапом має бути впровадження всіх запропонованих заходів, щоб досягти максимальної ефективності управління грошовими потоками на підприємстві.

3.3 Залучення та впровадження зарубіжного досвіду управління грошовими потоками

Сучасний стан економіки України та конкуренція на українському ринку стають головними проблемами підвищення ефективної діяльності та фінансової рівноваги на вітчизняних підприємствах. Тому подальший розвиток економіки, який пов'язаний з інтеграцією в європейське співтовариство, висуває необхідність у вивченні та застосуванні зарубіжного досвіду управління підприємств. Залучення та впровадження зарубіжного досвіду є необхідною умовою успішного розвитку підприємства, а також зовнішньоекономічного добробуту в країні. Тому це питання є досить актуальним та важливим, особливо в кризові часи. Але для того, щоб інтеграція пройшла успішно, варто чітко зрозуміти основні особливості формування, використання та управління грошовими ресурсами на зарубіжних підприємствах.

Грошові кошти – це найцінніші активи підприємства, тому обґрунтоване та якісне управління цими коштами допомагає забезпечити нормальний та стабільний розвиток компанії загалом. А для того, щоб ефективно управляти грошовими

потоками та вміти вчасно реалізовувати всі поточні та довгострокові цілі, варто виконати основне завдання – зобов'язатися кредиторам щодо стабілізації виробничої діяльності компанії. Хороше управління грошовими потоками забезпечується завдяки заходам, які допомагають підтримувати потрібний рівень готівки для задоволення капітальних та операційних вимог, а також отримання максимального доходу. Саме якісна система управління грошовими потоками є важливим компонентом загального фінансового управління підприємства.

У світовій практиці існують певні моделі [44], на яких будується управління грошовими потоками. Це модель В. Баумоля, модель, Міллера-Орра, модель Б. Стоуна. Далі спробуємо коротко описати кожен з моделей.

1. Модель Міллера – Орра. Сутність цієї моделі полягає в тому, що використовується певний розмір страхового запасу та нерівномірність у надходженні та витрачанні грошових коштів для залишку грошових активів. Ця модель стосується притоків/відтоків грошових коштів, які змінюються щодня. Модель працює з точки зору верхнього та нижнього контрольних меж, а також цільового залишку готівки. Поки залишок готівки залишається в межах контрольних лімітів, фірма не здійснюватиме жодних операцій [45]. Мають виконуватись наступні дві умови: 1) якщо залишок грошових активів досягає свого максимального значення, то зайві кошти переводяться на резерв (переводяться на короткострокові фінансові інструменти); 2) за умови, якщо залишок грошових активів досягає свого мінімального значення, тоді здійснюється поповнення грошових коштів за рахунок продажу частини короткострокових фінансових інструментів, а також залучаються короткострокові банківські кредити [46].

Тобто фінансовий менеджер повинен зробити наступні кроки: як тільки залишок грошових коштів хаотично змінюється поки не досягне верхньої межі, тоді необхідно купувати достатню кількість ліквідних інструментів. Це робиться для того, щоб повернути рівень грошових коштів до нормального рівня. А якщо запас коштів доходить до нижньої межі, то необхідно продавати ліквідні короткострокові цінні папери і цим самим поповнювати запас ліквідності до нормального рівня.

2. Модель В. Баумоля. Це найбільш популярна модель управління ліквідністю. Ця модель ґрунтується на оптимальній партії замовлення, тобто вона передбачає оптимізацію загальної сукупності грошових коштів та їх еквівалентів шляхом поділу їх на дві частини – готівка та високоліквідні цінні папери. Вона передбачає, що оптимальна величина залишку коштів залежить від витрат, пов'язаних з необхідністю вишукувати кошти у разі нестачі поточного залишку на рахунку та величини альтернативних витрат, пов'язаних з підтримкою на рахунку певного залишку коштів, що не використовуються.

Тобто як тільки залишок грошових коштів стає нижче норми, підприємство починає продавати цінні папери до досягнення оптимального рівня, а коли компанія має достатні запаси, то тоді вхідні грошові потоки перетворюються на цінні папери (короткострокові фінансові вкладення) [47].

Ця модель тягне за собою деякі обмеження: 1) всі кошти, що надходять від реалізації продукції організація вкладає в короткострокові цінні папери. Як тільки залишок грошових коштів падає до неприйнятно малого рівня, організація продає частину цінних паперів; 2) на певному етапі виникає потреба організації в грошових коштах, а її можна спрогнозувати; 3) піддається розрахунку рівень витрат, пов'язаних з перетворенням цінних паперів та інших фінансових інструментів у готівку; 4) постійними і планованими вважаються надходження і виплати організації, що дозволяє обчислити чистий грошовий потік;

Основне обмеження полягає в тому, що компанія повинна рівномірно використовувати запаси, щоб модель працювала. На практиці це практично неможливо. Крім того, складність полягає в тому, що на підприємстві важко визначити точну потребу у фінансових ресурсах, а також витрати компанії не розподіляються однаково на весь період. Іншим обмеженням у застосуванні моделі є також змінна в часі комісія за трансакцію, яка часто може бути узгоджена і залежить від розміру трансакції та дати погашення. Інша складність полягає в тому, що процентна ставка на поточному рахунку змінюється з часом, як і прибутковість казначейських векселів, що додатково залежить від терміну погашення окремих серій. При плануванні оптимального рівня фінансових ресурсів Модель Баумоля є

корисним інструментом, але має багато обмежень, які зменшують її корисність. Модель базується на припущеннях, нереалістичних для компанії, тому не використовується в роботі [48].

3. Модель Стоуна. Модель Стоуна дещо схожа на модель Міллера-Орра, оскільки використовує контрольні межі. Однак він включає в себе попередній прогноз грошових потоків при досягненні верхньої або нижньої межі, щоб врахувати можливість того, що надлишок або дефіцит готівки можуть виправитися самостійно. Якщо верхня контрольна межа досягнута, але мають йти дні відпливу готівки, які призведуть до зниження залишку готівки до прийняттого рівня, тоді нічого не робиться. Якщо замість цього надлишок готівки суттєво залишиться таким, то готівка знімається, щоб довести залишок готівки до попередньо визначеної точки повернення. Звичайно, якби готівки не вистачало і нижня контрольна межа була досягнута, діяло б протилежне. Таким чином, Стоун-модель враховує прогноз грошових потоків [49]. Отже, модель працює над прогнозуванням кожного разу, коли ліміт готівки досягає.

Цілі цих моделей полягають у тому, щоб забезпечити достатню кількість готівки в касі для оплати рахунків, мінімізувати транзакційні витрати при отриманні готівки, коли є недовіки, та розпоряджатися готівкою, коли виникає надлишок. Ці моделі передбачають певну модель грошових потоків як даність, залишаючи завдання збору, концентрації та виплати готівки іншим методам.

Але варто зазначити, що використання таких моделей передбачає стабільні умови господарювання. На жаль, особливість вітчизняних економічних умов не дає змоги впровадити дану систему управління грошовими потоками за західним зразком. Тому варто враховувати всі особливості підприємства та вже тоді використовувати саме ту модель, яка підходить даному підприємству.

Зарубіжний досвід управління грошовими потоками підприємства виділяє основні чотири чинники, які впливають на формування та управління структурою грошових коштів [51]:

- фінансова гнучкість;
- ризиковість;

- податкова система;
- управлінський консерватизм.

Також окрім названих вище моделей, в зарубіжному досвіді використовуються багато інших моделей для організації фінансових ресурсів: континентально-європейська; англосаксонська та азійська моделі [52]. Континентально – європейська модель характеризується можливістю власника мати на руках значну частку акцій. Англосаксонська ж, навпаки, полягає у неможливості володіти значною часткою акцій, а ось азійська модель полягає в певному економічному утворі, він складається з потужного банку й об'єднаних інших установ, між якими утворюються міцні економічні зв'язки. Найближчою до України є модель європейська, тому саме цей досвід є найбільш корисним для формування вітчизняних підприємств.

Для того, щоб підприємство пройшло успішну реалізацію напрямків оптимізації грошових потоків, варто проводити відповідні заходи, які можуть опиратися на вище описані моделі. Також можна використовувати наступні заходи (такі дії найчастіше виконуються саме на зарубіжних підприємствах, сюди відносимо: перебудова та модернізація виробничого потенціалу, зниження енергомісткості; удосконалення фіскальної політики (зниження податкового тиску); підтримка виробництва за рахунок стимулювання споживчого попиту; створення умов для легалізації коштів; тощо [50].

Отже, суб'єкти господарювання повинні використовувати різні стратегії та методи для забезпечення оптимального управління грошовими коштами на своїх підприємствах. Світовий досвід управління грошовими ресурсами має суттєві переваги порівняно з традиційним аналізом ефективності діяльності підприємства. Адже високі показники рентабельності та прибутковості є ключовими цілями для кожного підприємства, а зарубіжний досвід управління грошовими коштами направлений саме на ці показники, саме це описують представлені моделі, які допомагають підприємствам коригувати та правильно управляти своїми грошовими активами.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумок з виконаної дослідницької роботи, можна стверджувати, що управління грошовими потоками є дуже важливим чинником прискорення обігу капіталу підприємства. Створення якісної системи управління грошовими коштами потрібна для виконання короткочасних планів та задач підприємства, а також для збереження платоспроможності, розробки стратегічних планів, збереження та покращення фінансової стійкості підприємства, зниження фінансового ризику компанії, мінімізації витрат на фінансування господарської діяльності, тощо. Тому, підприємству, яке працює в сучасних умовах ринкової економіки, варто ставити за мет безперервний рух грошових коштів, який допоможе забезпечити ефективне функціонування діяльності підприємства. Аналіз руху грошових коштів дає змогу вивчити їх динаміку, визначити різницю між надходженнями та видатками та зробити певні висновки про можливість чи неможливість внутрішнього фінансування.

За результатами дослідження можна сформулювати наступні висновки:

1. У першому розділі розкрито поняття грошових потоків та виявлено їх основні види та класифікацію. Грошові потоки – це багатопланова економічна категорія, яка включає в себе різні види класифікації, показує загальну сукупність надходжень та вибуття коштів протягом певного періоду у процесі господарської діяльності. Тільки правильне управління грошовими потоками є основою всього загального процесу господарської діяльності та підвищення обігу його капіталу.

2. Грошові потоки являють собою багатогранну економічну категорію, яка включає в себе різноманітні типи. Ефективне та стратегічне управління грошовими потоками забезпечується завдяки врахуванням часу, ліквідності, факторів групування, обсягу, ризику, розрахунку поточної та майбутньої вартості, тощо. Визначення та управління найбільш важливими видами грошових потоків може допомогти вирішити виявлені проблеми. Для глибшого розкриття поняття грошових потоків, існує класифікація, яка не є чітко закріплена, її можна доповнювати та розширювати з урахуванням певних особливостей підприємства.

Адже саме розширена класифікація, підібрана відповідно до компанії, допоможе поглибити аналіз грошових коштів, поліпшити їх управління та забезпечити ефективне функціонування підприємства.

3. Точна та чітка організація обліку та введення звітності про рух грошових коштів – це необхідна умова ефективного управління підприємством. Державне регулювання грошових відносин засноване на достовірному обліку грошових потоків господарюючих суб'єктів, оскільки виступає як ключовий механізм запобігання фінансових махінацій і правопорушень. На сьогодні в Україні існує багато нормативних актів, що регулюють облік грошових потоків, але для більш ефективної організації бухгалтерського обліку необхідно привести українське законодавство у відповідність до вимог МСФЗ.

4. Було проведено характеристику обраного аналізованого підприємства ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». Це підприємство, що виробляє кондитерські вироби, утворене у 1962 р. шляхом об'єднання Чортківської кондитерської фабрики, кондитерської фабрики «Більшовик» та кондитерської фабрики ім. Кірова. З 1998 року контрольний пакет акцій належить компанії «Nestle». Правовий статус підприємства - публічне акціонерне товариство, форма власності - приватна. Організаційна структура компанії є лінійною і це забезпечує ефективний розподіл повноважень за різними напрямками роботи.

5. У другому розділі було проведено комплексну оцінку фінансового стану та було зроблено висновки, що діяльність «Світоч» є достатньо розбалансованою та нестабільною. Можна зробити висновок про низьку ліквідність підприємства та важку структуру його активів. Задля максимізації прибутку «Світоч» мусить покращити співвідношення оборотних та необоротних активів шляхом підвищення загальної ліквідності. Підприємство має залучити зовнішні джерела фінансування основної діяльності задля можливості витратити кошти на оптимізацію виробничих стандартів та підвищення якості продукції. Загалом підприємство має позитивні наслідки своєї діяльності. Проте є певні прогалини, де виникають проблеми з управлінням, використанням на функціонуванням капіталом підприємства.

6. Було проведено аналіз ефективності управління грошовими потоками на підприємстві. Результати проведеного аналізу управління грошовими потоками показали, що ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» має певні проблеми при управлінні грошовими потоками. Грошові потоки не є ліквідними, проте деякі показники показали позитивну тенденцію, а негативні мають не вагоме відхилення від норми. Це сигналізує про те, що підприємство може втратити свою платоспроможність, тому компанія має посилити увагу до управління грошовими потоками, а також має розробити інструменти та ряд певних заходів. Що допоможуть покращити ситуацію всередині підприємства і в подальшому вирішити проблеми з неефективністю управління грошовими потоками.

7. У третьому розділі було досліджено основні проблеми, які виникли під час процесу діяльності аналізованої компанії. Ці проблеми певним чином призупиняють розвиток підприємства та стримують його ефективність. Керівництво підприємства має прагнути до підвищення та збалансування обсягу та загальної структури грошових потоків. Адже тільки правильно організована структура управління дає можливість підвищити рівень виробництва та прибутковості. Зважаючи на проведений аналіз, було зроблено висновок, що є певна кількість факторів, які негативно впливають на діяльність підприємства, ці проблеми значною мірою впливають на ліквідність та платоспроможність підприємства. Підприємство має деякі прогалини в управлінні своїх грошових коштів, та має налаштувати цю систему більш якісно, задля покращення загального стану компанії та ефективності його функціонування.

8. У роботі також було досліджено основні аспекти та напрями подальшого розвитку та діяльності компанії, а також можливості для покращення управління грошовими потоками. Було сформульовано певні фактори, які мають бути враховані під час управління фінансовою діяльністю. Також важливими є заходи, які зможуть підвищити ділову активність, фінансову стійкість, ліквідність та платоспроможність підприємства, адже було виявлено ряд проблем, які значною мірою впливають на негативний кінцевий результат компанії. Тому основним і першочерговим завданням компанії є налагодити збалансованість додатного та

від'ємного грошового потоку для покращення загального фінансового стану. Вже наступним етапом має бути впровадження всіх запропонованих заходів, щоб досягти максимальної ефективності управління грошовими потоками на підприємстві.

9. Підприємства, які прагнуть розширювати та покращувати свою діяльність, а також інтегрувати з зарубіжним досвідом, повинні використовувати різні стратегії та методи для забезпечення оптимального управління грошовими коштами на своїх підприємствах. Світовий досвід управління грошовими ресурсами має суттєві переваги порівняно з традиційним аналізом ефективності діяльності підприємства. Адже високі показники рентабельності та прибутковості є ключовими цілями для кожного підприємства, а зарубіжний досвід управління грошовими коштами направлений саме на ці показники, саме це описують представлені в третьому розділі моделі, які допомагають підприємствам коригувати та правильно управляти своїми грошовими активами.

ДЖЕРЕЛА

- 1) Cash Flow: The Reason 82% of Small Businesses Fail [Електронний ресурс] // Michael Flint. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://preferredcfo.com/cash-flow-reason-small-businesses-fail/>.
- 2) Слав'юк Р. А. Фінанси підприємств: Навчальний посібник / Р.А. Слав'юк - Луцьк, 2001– 456 с.
- 3) Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз:[навчальний посібник] / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир,2003. – 680 с.
- 4) Краменко В.І. Управління ресурсами підприємства : [навчальний посібник] / В.І. Краменко, Б.І. Холод. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 288 с.
- 5) Кірейцев Г.Г. Фінансовий менеджмент : [навчальний посібник] / Г.Г. Кірейцев. – К. : ЦУЛ, 2002. – 496 с.
- 6) Бригхем Ю. Финансовый менеджмент: полный курс / Ю. Бригхем, Л. Гапенски ; пер. с англ., ред. В.В. Ковалева. – СПб. : Экономическая школа, 1997. – 1120 с.
- 7) Ван Хорн Дж. Основы управления финансами / Дж. Ван Хорн ; пер. с англ. – М. : Финансы и статистика,1996. – 800 с.
- 8) Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы:[уч. пособ.] / Б. Коласс ; пер. с франц.; под ред. Я.В. Соколова. – М. : Финансы, 1997. – 135 с.
- 9) Балабанов И.Т. Финансовый анализ и планирование / И.Т. Балабанов; 2-е изд, доп. – М. : Финансы и статистика, 2008. – 208 с.
- 10) Вівчар О.І. Специфіка управління системою фінансово- економічної безпеки бізнесу в умовах турбулентності економічних процесів / О.І. Вівчар // Галицький економічний вісник. – 2016. – №2 (49). – С. 106–111
- 11) Тешева Л. Поняття грошового потоку підприємства / Л. Тешева, О. Щербань, О. Вакуленко. // ЕКОНОМІКА І СУСПІЛЬСТВО. – 2017. – №10.
- 12) Юдіна С. Класифікація грошових потоків та їх вплив на фінансову стійкість підприємства / С.В. Юдіна. // Гроші, фінанси і кредит. – 2020. – №48.

13) Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 (МСБО 7) «Звіт про рух грошових коштів» в редакції від 01.01.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_019#Text

14) Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. No 996-XIV-ВР, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

15) James C. Van Horne. Fundamentals of Financial Management / James C. Van Horne, John M. Wachowicz, Jr., 2008. – (13th edition) – 744 p.

16) Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 21 (МСБО 21). Вплив змін валютних курсів. Редакція від 01.01.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_022#Text

17) Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 29 (МСБО 29). Фінансова звітність в умовах гіперінфляції. Редакція від 01.01.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_048#Text

18) Закон України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій в сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» від 19.07.2017 р. No226/95-ВР зі змінами і доповненнями // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-вр#Text>

19) Закон України «Про банки і банківську діяльність» редакція від 24.11.2021 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

20) Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 No 679-XIV зі змінами і доповненнями // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

21) Податковий кодекс України / Верховна Рада України; Кодекс України від 02.12.2010 No 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

22) Господарський кодекс України No436-XV від 06.01.2018 р. зі змінами та доповненнями // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

23) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. No 73 із наступними змінами та доповненнями // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

24) Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ від 30.11.99 р. No 291 , [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

25) Сайт вікіпедії. Світоч (фабрика) [Електронний ресурс] / Вікіпедія – Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%87_\(%D1%84%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%87_(%D1%84%D0%B0%D0%B1%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0))

26) Звіт незалежної аудиторської фірми «Ернст енд Янг» [Електронний ресурс]: https://www.nestle.ua/sites/g/files/pydnoa316/files/2021-05/%D0%90%D0%A2%20%D0%9B%D0%9A%D0%A4%20%D0%A1%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D1%87_%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%B7%D0%B0%202020%D1%80%D1%96%D0%BA%20%D0%B7%D1%96%20%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BC%20%D0%BD%D0%B5%D0%B7%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B0.pdf

27) Світоч, Львівська фабрика [Електронний ресурс] // UA-REGION. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.ua-region.com.ua/00382154>.

28) Офіційний сайт ПАТ «ВКФ «Рошен». [Електронний ресурс]: <http://kcf.roshen.com/>

29) Офіційний сайт ПрАТ «ХБФ». [Електронний ресурс]: <http://biscuit.com.ua/>

30) Офіційний сайт ПрАТ «АВК». [Електронний ресурс]: <http://www.avk.ua/ua/uk>

- 31) Офіційний сайт АТ «ВО Конті». [Електронний ресурс]: <http://www.konti.com/ua>
- 32) Офіційний сайт ТОВ «Кондитерська фабрика «МИР». [Електронний ресурс]: <https://mirfactory.com/>
- 33) Офіційний сайт ПАТ «Монделіс Україна». [Електронний ресурс]: <https://ua.mondelezinternational.com/>
- 34) Офіційний сайт ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч». [Електронний ресурс]: <https://www.nestle.ua/brands/pastry/svitoch>
- 35) Офіційний сайт ПрАТ «Житомирські ласощі». [Електронний ресурс]: <https://zl.com.ua/>
- 36) Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / О. Я. Базилінська – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 328с.
- 37) Лігоненко Л. О., Ситник Г. В. Управління грошовими потоками: навч. посібник. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. 255 с.
- 38) Лимешко О. Аналіз грошових потоків підприємства [Електронний ресурс] / Олена Лимешко // Uteka. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://uteka.ua/ua/publication/commerce-12-nalogi-i-otchetnost-10-analiz-denezhnyx-potokov-predpriyatiya>.
- 39) Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
- 40) Осипов В. І. Економіка підприємства: навчальний посібник. Одеса: «МАЯК», 2005. 720 с.
- 41) Подольська В. О., Яріш В. О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2007. 488 с.
- 42) Бланк І. А. Управління грошовими потоками / І. А. Бланк. – К. : Ніка-Центр, 2002. – 736 с.

43) Кузнєцова А. І. Управління грошовими потоками в довгостроковій перспективі: Навч. посібник / А. І. Кузнєцова – 2008.

44) M.B. da Costa Moraes. Stochastic Cash Flow Management Models / M.B. da Costa Moraes, M. S. Naganoand, V. A. Sobreiro // Decision Models in Engineering and Management – 2016.

45) Miller-Orr Model [Електронний ресурс] // C2f. Managing Cash – Режим доступу до ресурсу: <https://www.acowtancy.com/textbook/acca-fm/c2f-managing-cash/miller-orr-model/notes>.

46) Шершньова З.Є. Стратегічне управління : підручник; 2-е вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2014. 700 с.

47) Мова В.В., Семенова С.М. Формування стратегії управління грошовими потоками на підприємствах водного транспорту. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2013. № 3. С. 112.

48) The Baumol cash management model [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.studocu.com/row/document/university-of-karachi/accounting/the-baumol-cash-management-model/7049107>.

49) Bernell K. Stone. The Use of Forecasts and Smoothing in Control-Limit Models for Cash Management // Financial Management. Vol. 1, No. 1 pp. 72-84 (13 pages). Published By: Wiley

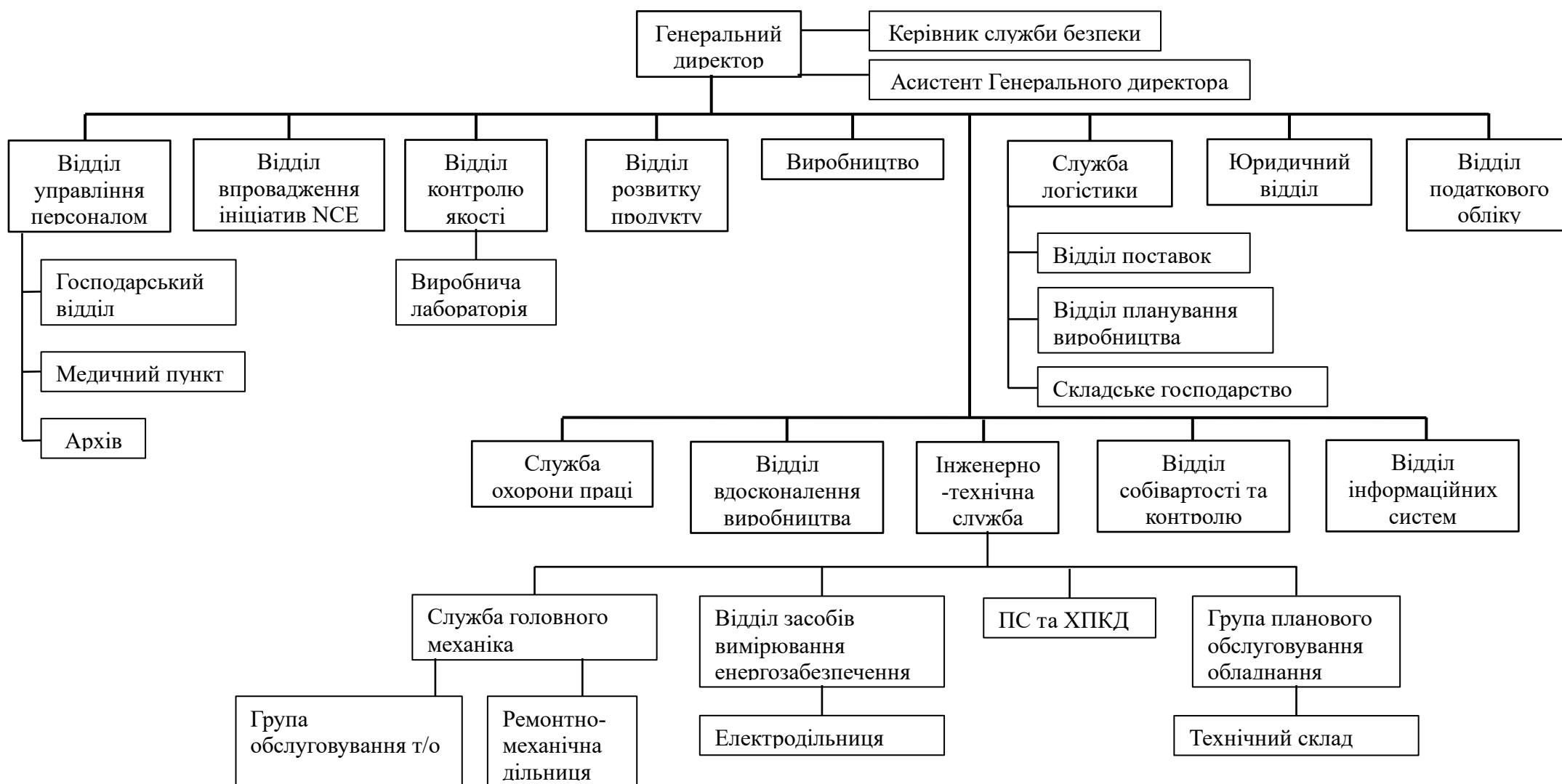
50) Лігоненко Л.О. Управління грошовими потоками : навчальний посібник. Київ : КНТЕУ, 2012. 327 с.

51) Майборода О.Є Напрями управління грошовими потоками підприємства. Економіка і суспільство. 2017. № 10. С. 305–309.

52) Федулова Л.І. Корпоративні структури в національній інноваційній системі України / за ред. Л.І. Федулової. Київ : УкрІНТЕІ, 2010. 812 с.

ДОДАТКИ

Додаток А Організаційна структура компанії

Додаток Б

Горизонтальний та вертикальний аналіз майна АТ «Львівська кондитерська фабрика

«Світоч»»

	Фактичні данні						Відхилення від базового року					
	2018		2019		2020		2019 до 2018	2020 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2018	2019 до 2018	2020 до 2018
	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	+/-	+/-	%	%	Пункти в структурі	Пункти в структурі
Нематеріальні активи	0	0,0%	0	0,0%	1	0,0%	0	1	-	-	0,0	0,0
Незавершені капітальні інвестиції	131564	9,6%	328860	17,4%	172168	9,0%	197296	-40604	150,0%	31%	7,8	-0,6
Основні засоби	314362	22,9%	568244	30,1%	793328	41,5%	253882	-478966	80,8%	152%	7,2	18,6
Відстрочені податкові активи	0	0,0%	1132	0,1%	3737	0,2%	1132	-3737	-	-	0,1	0,2
Необоротні активи, всього	445926	32,5%	898236	47,6%	969234	50,7%	452310	-523308	101,4%	117%	15,1	18,2
Запаси	204064	14,9%	225338	11,9%	211401	11,1%	21274	-7337	10,4%	4%	-2,9	-3,8
Виробничі запаси	196000	14,3%	212266	11,2%	197862	10,3%	16266	-1862	8,3%	1%	-3,0	-3,9
Незавершене виробництво	6616	0,5%	7146	0,4%	10006	0,5%	530	-3390	8,0%	51%	-0,1	0,0
Готова продукція	1448	0,1%	5926	0,3%	3533	0,2%	4478	-2085	309,3%	144%	0,2	0,1
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи та послуги	640808	46,6%	622030	32,9%	625538	32,7%	-18778	15270	-2,9%	-2%	-13,7	-13,9
Дебіторська за розрахунками: за	48713	3,5%	3818	0,2%	68499	3,6%	-44895	-19786	-92,2%	41%	-3,3	0,0

виданими авансами													
з бюджетом	26	0,0%	46806	2,5%	20562	1,1%	46780	-20536	179923%	78985%	2,5	1,1	
Інша поточна дебіторська заборгованість	727	0,1%	298	0,0%	1167	0,1%	-429	-440	-59,0%	61%	0,0	0,0	
Гроші та їх еквіваленти	29041	2,1%	83380	4,4%	8111	0,4%	54339	20930	187,1%	-72%	2,3	-1,7	
Витрати майбутніх періодів	0	0,0%	62	0,0%	1112	0,1%	62	-1112	-	-	0,0	0,1	
Інші оборотні активи	4818	0,4%	8407	0,4%	6672	0,3%	3589	-1854	74,5%	38%	0,1	0,0	
Оборотні активи, всього	928197	67,5%	990139	52,4%	943062	49,3%	61942	-14865	6,7%	2%	-15,1	-18,2	
Баланс (усього активів)	1374123	100,0%	1888375	100,0%	1912296	100,0%	514252	-538173	37,4%	39%	0,0	0,0	

Додаток В

Баланс компанії за 2019 рік

Підприємство:	Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	Дата (рік, місяць, число)	2020	01	01
Територія:	Львівська обл., м. Львів, Шевченківський р-н	за ЄДРПОУ	00382154		
Організаційно-правова форма господарювання:	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	4610137500		
Вид економічної діяльності:	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КОПФГ	230		
		за КВЕД	10.82		

Середня кількість працівників: 994

Адреса: 79019 Україна, Львівська область, м. Львів, вул. Ткацька, 10

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати

(Звіту про сукупний дохід) (форма № 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
станом на 31 грудня 2019 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		-	-
первісна вартість	1001		577	577
накопичена амортизація	1002		577	577
Незавершені капітальні інвестиції	1005	7, 8	131 564	328 860
Основні засоби	1010	8	314 362	568 244
первісна вартість	1011		693 259	993 971
знос	1012		378 897	425 727
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	19	-	1 132
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		445 926	898 236
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	7, 9	204 064	225 338
виробничі запаси	1101		196 000	212 266
незавершене виробництво	1102		6 616	7 146
готова продукція	1103		1 448	5 926
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	640 808	622 030
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	7, 11	48 713	3 818
з бюджетом	1135	11	26	46 806
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10	727	298
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	29 041	83 380
готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		29 041	83 380

1

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Дата (рік місяць число)

2020	01	01
------	----	----

 Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ

00382154

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Додаткові дані: КВЕД 10.82

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20	2 440 593	2 260 086
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	21	(2 207 697)	(2 051 916)
Валовий:				
прибуток	2090		232 896	208 170
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	24	61 235	36 501
Адміністративні витрати	2130	22	(46 993)	(38 609)
Витрати на збут	2150	23	(8 775)	(4 057)
Інші операційні витрати	2180	24	(74 387)	(36 631)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		163 976	165 374
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	25	571	293
Інші доходи	2240	26	30 228	-
Фінансові витрати	2250	25	(8 161)	-
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	26	(29 912)	(8 453)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		156 702	157 214
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	19	(29 480)	(28 875)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		127 222	128 339
збиток	2355		-	-

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445		-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		127 222	128 339

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		1 885 319	1 805 470
Витрати на оплату праці	2505		171 985	116 980
Відрахування на соціальні заходи	2510		31 836	24 466
Амортизація	2515		49 051	43 635
Інші операційні витрати	2520		190 174	140 651
Разом	2550		2 328 365	2 131 202

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Генеральний директор

Гузей Ярослав Петрович

Головний бухгалтер

Ходань Андрій Богданович

04 серпня 2020 року

Дата (рік, місяць, число)

2020 01 01

Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ

00382154

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2019 рік

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2 862 946	2 661 523
Повернення податків і зборів	3005		57 238	-
у тому числі податку на додану вартість	3006		57 238	-
Цільового фінансування	3010		4 390	3 000
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		-	-
Надходження від повернення авансів	3020		-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		606	293
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Надходження від операційної оренди	3040		591	485
Інші надходження	3095	12	715	717
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(1 809 896)	(1 861 333)
Праці	3105		(140 539)	(95 991)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(35 406)	(24 433)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(70 445)	(99 424)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(29 201)	(37 554)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(5 500)	(36 775)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(35 744)	(25 095)
Витрачання на оплату авансів	3135		(562 792)	(503 313)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	-
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190	12	(3 252)	(2 352)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		304 156	79 172
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
необоротних активів	3205		-	-
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Надходження від погашення позик	3230		-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(518 301)	(87 588)

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

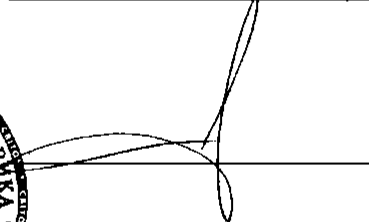
Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(518 301)	(87 588)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		280 219	-
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		-	-
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(1 805)	-
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		278 414	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		64 269	(8 416)
Залишок коштів на початок року	3405	12	29 041	38 160
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(9 930)	(703)
Залишок коштів на кінець року	3415	12	83 380	29 041

Генеральний директор

Гузей Ярослав Петрович

Голова бухгалтерії

Ходань Андрій Богданович

Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»

Звіт про власний капітал
за 2019 рік

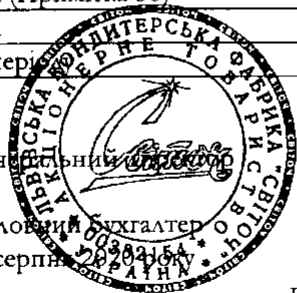
Дата (рік місяць число) 2020 01 01
за ЄДРПОУ 00382154

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	31 140	-	1 022 918	-	-	1 142 169
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(657)	-	-	(657)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	31 140	-	1 022 261	-	-	1 141 512
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	127 222	-	-	127 222
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі (Примітка 30)	4290	-	-	10 703	-	-	-	-	10 703
Разом змін в капіталі	4295	-	-	10 703	-	127 222	-	-	137 925
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	41 843	-	1 149 483	-	-	1 279 437

Генеральний директор

Головний бухгалтер
04 серпня 2020 року

Гузей Ярослав Петрович

Ходань Андрій Богданович

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Звіт про власний капітал
за 2018 рік

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	31 140	-	901 191	-	-	1 020 442
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(6 612)	-	-	(6 612)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	31 140	-	894 579	-	-	1 013 830
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	128 339	-	-	128 339
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін в капіталі	4295	-	-	-	-	128 339	-	-	128 339
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	31 140	-	1 022 918	-	-	1 142 169

Керівник

Гузей Ярослав Петрович

Головний бухгалтер

Ходань Андрій Богданович

04 серпня 2019 року

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Баланс компанії за 2020 рік

Підприємство:	Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»	Дата (рік, місяць, число)	2021	01	01
Територія:	Львівська обл., м. Львів, Шевченківський р-н	за ЄДРПОУ	00382154		
Організаційно-правова форма господарювання:	Акціонерне товариство	за КОАТУУ	4610137500		
Вид економічної діяльності:	Виробництво какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів	за КОПФГ	230		
		за КВЕД	10.82		
Середня кількість працівників:	1017				
Адреса:	79019 Україна, Львівська область, м. Львів, вул. Ткацька, 10				
Одиниця виміру:	тис. грн. без десяткового знака				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності			v		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
станом на 31 грудня 2020 року

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000		-	1
первісна вартість	1001		577	578
накопичена амортизація	1002		577	577
Незавершені капітальні інвестиції	1005	8	328 860	172 168
Основні засоби	1010	8	568 244	793 328
первісна вартість	1011		993 971	1 288 304
знос	1012		425 727	494 976
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	19	1 132	3 737
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		898 236	969 234
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	9	225 338	211 401
виробничі запаси	1101		212 266	197 862
незавершене виробництво	1102		7 146	10 006
готова продукція	1103		5 926	3 533
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10	622 030	625 538
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	11	3 818	68 499
з бюджетом	1135	11	46 806	20 562
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10	298	1 167
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12	83 380	8 111
готівка	1166		-	-
рахунки в банках	1167		83 380	8 111
Витрати майбутніх періодів	1170	13	62	1 112
Інші оборотні активи	1190	13	8 407	6 672
Усього за розділом II	1195		990 139	943 062
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття				
Баланс	1300		1 888 375	1 912 296

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Пасив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	14	88 111	88 111
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410	14	41 843	35 501
Резервний капітал	1415		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	7	1 124 054	1 190 841
Неоплачений капітал	1425		-	-
Видучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		1 254 008	1 314 453
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515		-	-
Довгострокові забезпечення	1520	7, 15	21 643	44 021
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		21 643	44 021
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600		-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		-	-
товари, роботи, послуги	1615	16	335 570	225 197
розрахунками з бюджетом	1620	16	7 041	5 962
у тому числі з податку на прибуток	1621		6 915	5 842
розрахунками зі страхування	1625		-	-
розрахунками з оплати праці	1630	16	473	661
за одержаними авансами	1635	16	-	-
Поточні забезпечення	1660	7, 15	11 622	15 247
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	17	258 018	306 755
Усього за розділом III	1695		612 724	553 822
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		1 888 375	1 912 296

Затверджено до випуску та підписано

Т.в.о. генерального директора

Чайка Христина Михайлівна 31 травня 2021 року

Головний бухгалтер

Яремко Марія Олегівна 31 травня 2021 року

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Дата (рік місяць число) 2021 | 01 | 01
 Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ 00382154

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за 2020 рік

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

Додаткові дані: КВЕД 10.82

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код ряка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20	2 560 385	2 440 593
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	21	(2 299 274)	(2 207 697)
Валовий:				
прибуток	2090		261 111	232 896
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	24	17 295	61 235
Адміністративні витрати	2130	22	(65 593)	(46 993)
Витрати на збут	2150	23	(12 689)	(8 775)
Інші операційні витрати	2180	24	(24 854)	(74 387)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		175 270	163 976
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	25	112	571
Інші доходи	2240	26	-	30 228
Фінансові витрати	2250	25	(24 215)	(8 161)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	26	(60 050)	(29 912)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		91 117	156 702
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	19	(20 673)	(29 480)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		70 444	127 222
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		-	-
Накопичені курсові різниці	2410		-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		-	-
Інший сукупний дохід	2445	15	(20 969)	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		(20 969)	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		(20 969)	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465		49 475	127 222

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Матеріальні витрати	2500		1 894 047	1 885 319
Витрати на оплату праці	2505		217 875	171 985
Відрахування на соціальні заходи	2510		41 617	31 836
Амортизація	2515		73 961	49 051
Інші операційні витрати	2520		175 281	190 174
Разом	2550		2 402 781	2 328 365

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610		-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615		-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650		-	-

Затверджено до випуску та підписано

Т.в.о. генерального директора

Чайка Христина Михайлівна 31 травня 2021 року

Головний бухгалтер

Яремко Марія Олегівна 31 травня 2021 року

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» за ЄДРПОУ

2021	01	01
00382154		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2020 рік

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		2 973 030	2 862 946
Повернення податків і зборів	3005		81 933	57 238
у тому числі податку на додану вартість	3006		81 933	57 238
Цільового фінансування	3010		5 605	4 390
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		-	-
Надходження від повернення авансів	3020		-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		112	606
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Надходження від операційної оренди	3040		508	591
Інші надходження	3095	12	364	715
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	3100		(1 886 728)	(1 809 896)
Праці	3105		(181 022)	(140 539)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(46 766)	(35 406)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(73 436)	(70 445)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(27 509)	(29 201)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		-	(5 500)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(45 927)	(35 744)
Витрачання на оплату авансів	3135		(716 864)	(562 792)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	-
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190	12	(2 995)	(3 252)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		153 741	304 156
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
необоротних активів	3205		-	-
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Надходження від погашення позик	3230		-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(227 734)	(518 301)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-

5

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(227 734)	(518 301)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		-	280 219
Інші надходження	3340		-	-
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		-	-
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360		(5 563)	(1 805)
Інші платежі	3390		-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(5 563)	278 414
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(79 556)	64 269
Залишок коштів на початок року	3405	12	83 380	29 041
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		4 287	(9 930)
Залишок коштів на кінець року	3415	12	8 111	83 380

Затверджено до випуску та підписано

Т.в.о. генерального директора

Чайка Христина Михайлівна 31 травня 2021 року

Головний бухгалтер

Яремко Марія Олегівна 31 травня 2021 року

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Підприємство: Акціонерне товариство «Львівська кондитерська фабрика «Світоч»
Звіт про власний капітал
за 2020 рік

Дата (рік місяць число) 2021 01 01
за ЄДРПОУ 00382154

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	41 843	-	1 149 483	-	-	1 279 437
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(29 600)	-	-	(29 600)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	41 843	-	1 119 883	-	-	1 249 837
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	70 444	-	-	70 444
Інший сукупний дохід за звітний період (Примітка 15)	4110	-	-	-	-	(20 969)	-	-	(20 969)
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	(20 969)	-	-	(20 969)
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	(6 342)	-	21 483	-	-	15 141
Разом змін в капіталі	4295	-	-	(6 342)	-	70 958	-	-	64 616
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	35 501	-	1 190 841	-	-	1 314 453

Затверджено до випуску та підписано

Т.в.о. генерального директора

Чайка Христина Михайлівна 31 травня 2021 року

Головний бухгалтер

Яремко Марія Олегівна 31 травня 2021 року

Примітки додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.

Звіт про власний капітал
за 2019 рік

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	88 111	-	31 140	-	1 022 918	-	-	1 142 169
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок (Примітка 7)	4010	-	-	-	-	(657)	-	-	(657)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	88 111	-	31 140	-	1 022 261	-	-	1 141 512
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	127 222	-	-	127 222
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	10 703	-	-	-	-	10 703
Разом змін в капіталі	4295	-	-	10 703	-	127 222	-	-	137 925
Залишок на кінець періоду	4300	88 111	-	41 843	-	1 149 483	-	-	1 279 437

Затверджено до випуску та підписано

Т.в.о. генерального директора

Чайка Христина Михайлівна 31 травня 2021 року

Головний бухгалтер

Яремко Марія Олегівна 31 травня 2021 року

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності.